

การบริหารการเงินของบริษัท เงินทุน

ในบริษัท เงินทุน การดำเนินงานส่วนใหญ่ที่สำคัญที่สุดคือการบริหารการเงินของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการดำเนินงานของบริษัท เงินทุนจะเริ่มตั้งแต่ การระดมทุนจากประชาชนและสถาบันต่าง ๆ และนำเงินที่ระดมมาได้ไปหาผลประโยชน์ที่จะต้องมากกว่าและคุ้มค่ากับต้นทุนของเงินทุนที่ระดมมาได้ และ เหลือ เป็นผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทอีกด้วย

แต่เดิมในระยะเวลาที่ผ่านมาการบริหารการเงินมีขอบเขตเพียงการจัดหาทุนอย่างเดียว แต่ต่อมาได้มีการพัฒนาวิธีการทางการเงินใหม่ ๆ ทำให้การบริหารการเงินขยายขอบเขตกว้างขวางขึ้น หน้าที่ของผู้บริหารการเงินจึงต้องมีขอบเขตกว้างกว่าเดิม คือ การศึกษาถึงปัญหาเกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทุน (Acquisition of funds) และการใช้ไปซึ่งเงินทุน (Use of funds) ของธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจได้รับผลตอบแทนสูงสุด (Profit Maximization) โดยที่ผู้บริหารการเงินควรจะต้องพิจารณาว่า^๑

๑. ธุรกิจที่ประกอบการนี้ควรมีขนาดเท่าใดจึงจะเหมาะสม ควรนำเงินมาลงทุนเท่าใด และอัตราการขยายตัวควรเป็นอย่างไร
๒. เงินที่นำมาลงทุนนั้นควรลงทุนในสินทรัพย์ประเภทใดบ้าง และแต่ละประเภทควรเป็นเท่าใด
๓. เงินทุนที่จะนำมาลงทุนควรมาจากแหล่งใดบ้าง และแต่ละแหล่งเป็นจำนวนเท่าใด

^๑ เพชร ชุมทรัพย์ และคนอื่น ๆ, ขอบเขตและลักษณะของการบริหารการเงิน, หลักการบริหารการเงิน, พิมพ์ครั้งที่สอง (โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ : ๒๕๒๐) หน้า ๑.

ธุรกิจควรมีขนาดและความเจริญเติบโตเท่าใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ ส่วนเงินที่นำมาลงทุนควรลงทุนในสินทรัพย์ประเภทใด โดยทั่วไปธุรกิจแต่ละประเภทจะต้องมีสินทรัพย์ให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อให้การดำเนินงานดำเนินต่อไปได้โดยไม่หยุดชะงัก ดังนั้น ธุรกิจแต่ละประเภทย่อมมีโครงสร้างของสินทรัพย์แตกต่างกันไป การตัดสินใจของผู้บริหารจะทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ด้านแหล่งที่มาของเงินทุน ธุรกิจจะจัดหาเงินทุนโดยวิธีใด และอย่างไรนั้นจะต้องศึกษาให้แน่ชัดก่อนว่า ธุรกิจประสงค์จะนำเงินที่จัดหามาได้ไปลงทุนในสินทรัพย์ประเภทใดและโดยทั่วไปแล้วถ้าเป็นการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนก็ควรจะต้องจัดหาเงินทุนโดยการก่อหนี้ระยะสั้น ส่วนสินทรัพย์หมุนเวียน ส่วนที่ต้องรักษาไว้ตลอดเวลา หรือเป็นประจำก็ควรจัดหาทุนโดยการก่อหนี้ระยะยาวหรือออกหุ้นทุน เช่นเดียวกับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ถ้าธุรกิจจัดหาเงินทุนไม่เหมาะสม เป็นต้นว่า ผูกั๊ยมเงินระยะยาวเพื่อนำมาลงทุนระยะสั้น ผลก็คือธุรกิจก่อภาระผูกพันขึ้นมาโดยไม่จำเป็น ทำให้ธุรกิจต้องเสียดอกเบี้ยเป็นประจำทุกปี ในขณะที่เดียวกันจะมีเงินสดที่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์เป็นจำนวนมาก ในทางตรงกันข้ามถ้าธุรกิจผูกั๊ยมระยะสั้น เพื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์ถาวรแล้ว ธุรกิจนั้นจะต้องประสบปัญหาทางการเงิน กล่าวคือ ต้องคอยวิ่งเต้นหาเงินมาชำระหนี้ระยะสั้นจำนวนนั้นตลอดเวลา หากสามารถหาแหล่งเงินกู้ได้ก็ดูเหมือนว่าจะไม่มีปัญหาอะไร แต่หาแหล่งเงินกู้ใหม่ไม่ได้ ธุรกิจนั้นอาจประสบปัญหาทางการเงินที่รุนแรงได้

การจัดหาเงินทุนของธุรกิจอาจทำได้หลาย ๆ แบบ ทั้งที่ธุรกิจนั้นอยู่ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน โดยทั่วไปแล้วธุรกิจที่จัดหาเงินทุนโดยวิธีการผูกั๊ยมจะมีความเสี่ยงทางการเงินสูงกว่าธุรกิจที่จัดหาเงินทุนโดยวิธีออกหุ้นสามัญ หรือหุ้นบุริมสิทธิ เพราะไม่ว่าผลการดำเนินงานของธุรกิจจะประสบผลกำไรหรือไม่ก็ตามธุรกิจก็จำต้องจ่ายคืนเงินรวมทั้งดอกเบี้ยตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามหากธุรกิจประสบผลกำไรแล้วกำไรส่วนที่เกินของผู้ถือหุ้นของธุรกิจที่จัดหาเงินทุนโดยวิธีผูกั๊ยมจะสูงกว่าธุรกิจที่จัดหาเงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้น^๑ หมายความว่า ธุรกิจที่จัดหาเงินทุนโดยวิธีผูกั๊ยมมีความสามารถทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นสูงกว่าธุรกิจที่จัดหาเงินทุนโดยวิธีออกหุ้น

^๑ เล่มเดียวกัน, หน้า ๘.

แต่หากต้นทุนการจัดหาเงินทุนโดยวิธีการกู้ยืมสูง และจัดหาเงินกู้ยืมยากในภาวะเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวย ธุรกิจก็อาจจะหันมาจัดหาเงินทุนโดยวิธีเพิ่มส่วนของเจ้าของ เนื่องจากต้นทุนของเงินทุนอาจถูกกว่าวิธีการกู้ยืม ในขณะที่นั้น และระยะเวลาในการชำระคืนหนี้ไม่มีกำหนด ผลตอบแทนจากกำไรที่จัดสรรแก่ผู้ถือหุ้นจะมากน้อยเท่าใดก็ขึ้นอยู่กับจำนวนผลกำไรทั้งหมดว่ามากหรือน้อย

ความคล่องตัวทางการเงิน ธุรกิจที่ถือเงินสด หรือลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องสูงไว้เป็นจำนวนมากย่อมทำให้ฐานะทางการเงินของธุรกิจมีความคล่องตัวกว่าธุรกิจที่ลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องน้อย ดังนั้น ธุรกิจประเภทแรกย่อมมีความสามารถในการชำระหนี้สูงกว่าธุรกิจประเภทหลัง แต่จะมีผลตอบแทน กำไร และความเสี่ยงต่ำกว่า

การวิเคราะห์ถึงการบริหารการเงินของบริษัท เงินทุนสามารถแยก เป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ ๒ ประเภท คือ

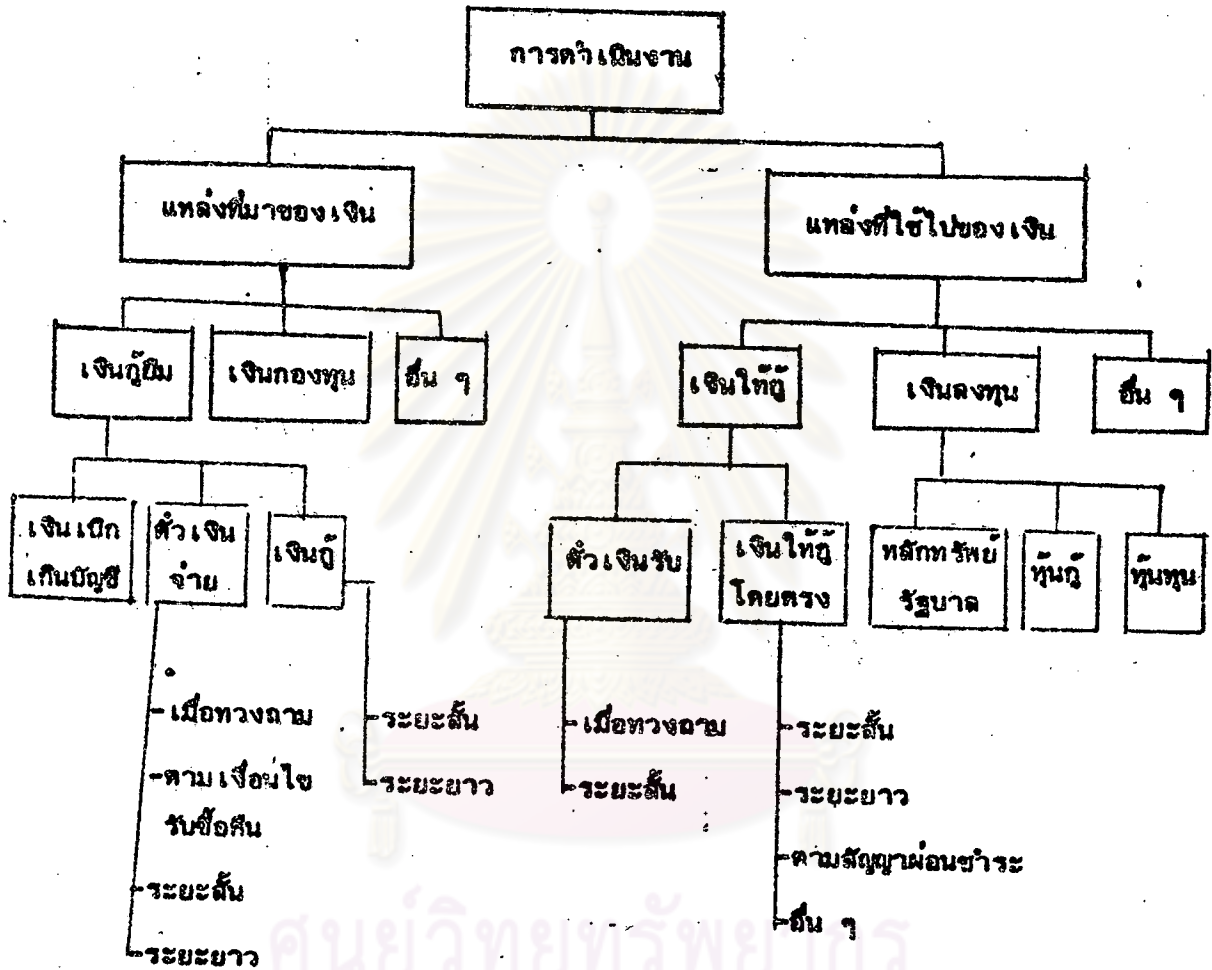
๑. วิเคราะห์โครงสร้างของแหล่งที่มาของ เงินทุนของบริษัท เงินทุน
๒. วิเคราะห์โครงสร้างของแหล่งที่ใช้ไปของ เงินทุนของบริษัท เงินทุน

อนึ่ง การพิจารณาโครงสร้างของแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของ เงินทุนอาจจะแสดงสรุปเป็นรูปได้ดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๑

โครงสร้างของแหล่งที่มาและค่าใช้จ่ายของบริษัทเงินทุน*

* วิเคราะห์การดำเนินงานของบริษัทประกอบธุรกิจเงินทุน, ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ในประเทศไทย, ฝ่ายวิชาการ, ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน, (ทั้งนี้ขึ้นส่วนจำกัดสิทธิพร, กรุงเทพฯ ๒๕๒๒) หน้า ๕๐.

โครงสร้างของแหล่งที่มาของเงินทุนของบริษัท เงินทุน

หากพิจารณาโครงสร้างที่สำคัญ ๆ ของบริษัท เงินทุนจะสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

๑. เงินกองทุน เป็นแหล่งที่มาของเงินทุนอันดับแรกซึ่งหมายความถึง

๑. ทุนชำระแล้วซึ่งรวมทั้งส่วนล้ำมูลค่าหุ้นที่บริษัทได้รับ

๒. ทุนสำรอง

๓. เงินสำรองที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ เมื่อสิ้นงวดการบัญชีตามมติที่ประชุมใหญ่

ผู้ถือหุ้น หรือตามข้อบังคับของบริษัท แต่ไม่รวมถึงเงินสำรองสำหรับการลดค่าของสินทรัพย์และเงินสำรองเพื่อการชำระหนี้

๔. กำไรสุทธิคงเหลือจากการจัดสรรแล้ว ทั้งนี้เมื่อหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในทุกงวดการบัญชีออกแล้ว

ปัจจุบันบริษัท เงินทุนต้องมีทุนจดทะเบียนและทุนที่ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า ๔๐ ล้านบาท ซึ่งเงินกองทุนนี้จะ เป็นตัวกำหนดสินทรัพย์เสี่ยงของบริษัทว่าจะมีได้เท่าใด เพราะบริษัท เงินทุนต้องดำรงเงินกองทุนไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ของสินทรัพย์เสี่ยง (คือยอดรวมของสินทรัพย์ทั้งสิ้นหักด้วยสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

๑. เงินฝากธนาคารส่วนที่ไม่เป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง

๒. หลักทรัพย์รัฐบาลไทย อันได้แก่ ตัวเงินค้ำ และพันธบัตร ส่วนที่ไม่

เป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง

๓. หุ้น หุ้นกู้ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือบริษัท เงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๔. หุ้นกู้ หรือพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยส่วนที่ไม่เป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง

๕. เงินให้กู้ยืมโดยมีหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือหุ้นกู้ หรือพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย หรือตัวสัญญาใช้เงิน หรือตัวแลกเงิน ซึ่งบริษัท เงินทุนนั้นออกในการกู้ยืมหรือรับเงินจากประชาชน เป็นประกัน เฉพาะส่วนที่ไม่เกินมูลค่าที่ตราไว้ในหลักทรัพย์ที่เป็นประกันนั้น

๖. อสังหาริมทรัพย์ เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจหรือสำหรับพนักงานและลูกจ้าง เครื่องใช้ เครื่องเรือนสำหรับสำนักงาน เมื่อได้หักค่าเสื่อมราคาแล้ว)

เงินกองทุนของบริษัทเงินทุน เพิ่มขึ้นมากที่สุดสองช่วง คือ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕ และช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๑ (ดูตารางที่ ๑๑ ประกอบ)

ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕ เงินกองทุนเพิ่มขึ้น ๔๔๘.๖ ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนเพิ่มขึ้น ๒๒๕.๓๑% และจำนวนบริษัทเพิ่มขึ้น ๕๖ บริษัท ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานได้รับความนิยมและไว้วางใจจากประชาชน การขออนุญาตและจัดตั้งบริษัทกระทำได้ง่ายไม่ค่อยมีการควบคุมเคร่งครัด และอีกประการหนึ่งเนื่องมาจากความต้องการเงินทุนในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๑๔) ต่อเนื่องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๑๙) และประการสุดท้ายผลตอบแทนที่ค่อนข้างสูงในการประกอบ การ ทำให้มีผู้สนใจลงทุนประกอบธุรกิจเงินทุนมากขึ้น ทั้งที่เป็นสถาบันการเงิน เช่น ธนาคาร และนิติบุคคล เอกชนต่าง ๆ เพราะเป็นทางออกในการหาเงินฝาก และให้เงินกู้ และที่สำคัญคือการจัดตั้งบริษัทเงินทุนไม่มีข้อจำกัดในเรื่องอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้เหมือนกับธนาคารพาณิชย์รวมทั้ง ยังไม่มีการควบคุมทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้วย

การเพิ่มของเงินกองทุนในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕ นี้ เป็นการเพิ่มทุนชำระแล้วถึง ๔๕๗.๒ ล้านบาท (ดูตารางที่ ๑๒ ประกอบ) ส่วนที่เหลือเป็นการลดลงของส่วนเกินมูลค่าหุ้น ๐.๖ ล้าน และการเพิ่มขึ้นของกำไรสะสม ๔๒.๑ ล้านบาท

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ อัตราการเพิ่มของเงินกองทุนเพิ่มขึ้นถึง ๕๑.๒๑% โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นจำนวน ๑,๓๕๑ ล้านบาท ซึ่งสามารถแบ่งแยกรายละเอียดออกได้เป็นการเพิ่มทุนชำระแล้ว ๑,๐๗๑.๖ ล้านบาท ส่วนเกินมูลค่าหุ้น ๙.๗ ล้านบาท กำไรสะสม ๒๖๙.๗ ล้านบาท

ในปี ๒๕๒๑ อัตราการเพิ่มของเงินกองทุนเพิ่มขึ้น ๕๑.๑๖% ซึ่งเพิ่มเป็นจำนวนถึง ๒,๐๓๑.๑ ล้านบาท แยกรายละเอียดเป็น การเพิ่มทุนชำระแล้ว ๑,๐๓๗.๗ ล้านบาท ส่วนเกินมูลค่าหุ้น ๔๔๔.๔ ล้านบาท กำไรสะสม ๕๐๙ ล้านบาท

ซึ่งจะพิจารณาได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๑ เป็นช่วงระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเงินกองทุนเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ เป็นจำนวนรวมกันถึง ๓,๓๘๒.๑ ล้านบาท โดยแยกเป็นการเพิ่มของทุนที่ชำระแล้ว ๒,๑๐๙.๓ ล้านบาท การเพิ่มของส่วนเกินมูลค่าหุ้น ๔๔๔.๑ ล้านบาท และการ

เพิ่มของกำไรสะสม ๗๗๘.๗ ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากในระยะเวลาดังกล่าว บริษัทเงินทุนมีรายได้จากการประกอบธุรกิจสูง จึงต้องการขยายงานของบริษัทออกไปทั้งด้านการดำเนินงานและการขยายสินเชื่อ ประกอบกับภาวะการเงินและเศรษฐกิจมีความคล่องตัวอันเป็นเหตุให้การจัดหาเงินทุนโดยการเพิ่มทุนมีมากขึ้น และการเพิ่มทุนเป็นวิธีที่มีต้นทุนของเงินทุนต่ำกว่าการจัดหาเงินทุนโดยวิธีอื่น เช่น การกู้ยืมเงินจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกประเทศ และไม่มีภาระจำกัดระยะเวลาชำระคืนหนี้ นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่บริษัทในแง่ของผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทและในแง่ของผู้ซื้อตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทอีกด้วย

นอกจากนั้นสาเหตุอีกประการหนึ่งคือ ภาวะตลาดหลักทรัพย์ที่รุ่งเรือง ((Boom) ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ สถาบันการเงินต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทเงินทุนจึงหันความสนใจมาทางด้านลูกค้ำหลักทรัพย์และการจัดหาเงินเพื่อลงทุนซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทเอง ดังตารางที่ ๑๗ เนื่องจากการเพิ่มทุนนี้มีต้นทุนของเงินทุนต่ำดังที่ได้กล่าวแล้ว ดังนั้นความรุ่งเรืองของตลาดหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งในการเพิ่มทุนของบริษัทเงินทุน

๒. เงินกู้ยืม เป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญและเป็นจำนวนมากที่สุด ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ ๑๑, ๑๔, ๑๕, ๑๖ และ ๑๗ บริษัทเงินทุนทั้งระบบมีเงินกู้ยืมเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับจาก ๒๓,๘๒๖.๓ ล้าน ในปี ๒๕๑๙ เป็น ๔๖,๔๕๘.๗ ล้าน ในปี ๒๕๒๑ แต่ในไตรมาสที่ ๒ และ ๓ ของปี ๒๕๒๒ มีปริมาณลดลงเล็กน้อย เนื่องจากต้นทุนดอกเบี้ยในการให้กู้ยืมสูง และบริษัทมีการเพิ่มทุนได้ในปี ๒๕๒๐ และ ๒๕๒๑ ซึ่งมีต้นทุนต่ำกว่า ด้านเงินกู้ยืมจำนวนที่กล่าวนี้มีแหล่งในการกู้ยืมที่สำคัญ ๒ แหล่ง คือ

๑. แหล่งเงินกู้ยืมภายในประเทศ เป็นแหล่งเงินที่มีความสำคัญมากในจำนวนเงินกู้ยืมทั้งสิ้นของบริษัทเงินทุน ในปี ๒๕๑๙ เงินกู้ยืมในประเทศเฉลี่ยถึง ๘๘.๓๖% และมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นโดยในปี ๒๕๒๐ เท่ากับ ๘๘.๕๓% โดยเฉพาะในปี ๒๕๒๐ และ ๒๕๒๑ มีอัตราส่วนถึง ๙๐.๕๓ และ ๙๓.๕๔% ของเงินกู้ยืมทั้งสิ้น แต่เนื่องจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า ในปี ๒๕๒๒ ปริมาณเงินกู้ยืมลดลงเล็กน้อย ดังนั้นแม้แต่อัตราร้อยของการกู้ยืมในประเทศจะเพิ่มขึ้น แต่ด้านจำนวนเงินจริง ๆ กลับลดลงเล็กน้อย

ตารางที่ ๑๑

แหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของบริษัท เงินทุน

	๒๕๑๒	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	เฉลี่ย
แหล่งที่มา											
๑. เงินกองทุน	๑๓๓.๓ (๒๕.๒)	๑๖๘.๘ (๑๕.๘)	๒๒๑.๓ (๕.๒)	๓๑๕.๘ (๑๐.๕)	๑,๒๖๗.๐ (๑๑.๒)	๑,๘๕๒.๖ (๑๐.๓)	๒,๒๕๑.๖ (๑๐.๐)	๒,๖๑๘.๔ (๕.๕)	๓,๕๖๕.๕ (๑๐.๓๘)	๖,๐๐๑.๐ (๑๐.๘๕)	๑๒.๒๗
๒. เงินกู้ยืม	๓๒๕.๒ (๒๑.๕)	๕๒๒.๐ (๓๗.๑)	๖๐๒.๐ (๘๕.๕)	๕,๘๔๘.๓ (๘๕.๕)	๕,๕๗๕.๐ (๘๕.๖)	๑๕,๒๕๒.๘ (๘๕.๑)	๑๕,๕๕๕.๕ (๘๕.๕)	๒๓,๕๖๖.๓ (๘๕.๕)	๓๒,๕๕๐.๕ (๘๕.๑)	๕๖,๕๕๕.๗ (๘๕.๘๓)	๘๑.๘๘
๓. ทรัพย์สินอื่น	๗๐.๘ (๑๓.๕)	๗๕.๗ (๗.๑)	๑๕๐.๑ (๖.๓)	๒๘๕.๒ (๕.๑)	๕๗๕.๒ (๕.๒)	๘๒๕.๒ (๕.๖)	๑,๑๗๗.๕ (๕.๑)	๑,๒๕๓.๒ (๕.๗)	๑,๗๗๗.๕ (๕.๕๑)	๒,๓๕๖.๒ (๕.๓๓)	๕.๘๕
รวม	๕๒๙.๓ (๑๐๐)	๑,๐๖๖.๕ (๑๐๐)	๒,๐๗๓.๔ (๑๐๐)	๖,๕๕๐.๕ (๑๐๐)	๑๑,๑๑๖.๒ (๑๐๐)	๑๗,๕๓๐.๗ (๑๐๐)	๒๓,๐๕๘.๐ (๑๐๐)	๒๗,๘๓๘.๕ (๑๐๐)	๓๘,๒๗๓.๕ (๑๐๐)	๕๙,๙๑๖.๕ (๑๐๐)	๑๐๐
แหล่งที่ใช้ไป											
๔. เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๕.๗ (๐.๕)	๕.๘ (๐.๕)	๒๐.๒ (๐.๕)	๒๖๓.๓ (๓.๘)	๓๕๕.๖ (๓.๕)	๕๐๐.๖ (๒.๒)	๕๕๒.๑ (๒.๐)	๕๓๓.๐ (๑.๕)	๓๗๕.๒ (๒.๐)	๕๕๗.๒ (๑.๘)	๒.๐
๕. เงินลงทุน	๒๓.๒ (๕.๕)	๕๐.๕ (๓.๕)	๕๕.๒ (๒.๐)	๓๑๓.๒ (๕.๕)	๕๑๓.๑ (๓.๖)	๖๖๒.๐ (๓.๗)	๑,๓๑๕.๐ (๕.๗)	๑,๖๖๒.๘ (๖.๐)	๒,๕๑๖.๕ (๗.๖๓)	๕,๘๐๕.๖ (๘.๖๘)	๕.๓๗
๖. เงินให้กู้ยืม	๕๖๖.๐ (๘๘.๐)	๕๖๕.๕ (๘๗.๒)	๖,๒๖๖.๕ (๘๕.๗)	๖,๑๕๘.๕ (๘๘.๖)	๑๐,๐๕๕.๗ (๘๘.๕)	๑๖,๑๕๕.๑ (๘๖.๓)	๒๐,๕๕๕.๗ (๘๕.๑)	๒๕,๘๓๑.๖ (๘๕.๒)	๓๓,๕๕๐.๕ (๘๗.๖)	๕๕,๑๓๗.๒ (๘๖.๕๖)	๘๕.๐๕
๗. สินทรัพย์อื่น	๓๕.๕ (๖.๗)	๕๖.๕ (๕.๗)	๕๗.๑ (๒.๕)	๒๑๕.๐ (๓.๑)	๕๕๑.๘ (๕.๐)	๖๗๓.๐ (๓.๘)	๗๕๕.๒ (๓.๒)	๘๑๑.๐ (๒.๕)	๑,๐๕๕.๗ (๒.๘)	๑,๕๗๗.๕ (๒.๕๖)	๓.๕๘
รวม	๕๒๙.๓ (๑๐๐)	๑,๐๖๖.๕ (๑๐๐)	๒,๐๗๓.๔ (๑๐๐)	๖,๕๕๐.๕ (๑๐๐)	๑๑,๑๑๖.๒ (๑๐๐)	๑๗,๕๓๐.๗ (๑๐๐)	๒๓,๐๕๘.๐ (๑๐๐)	๒๗,๘๓๘.๕ (๑๐๐)	๓๘,๒๗๓.๕ (๑๐๐)	๕๙,๙๑๖.๕ (๑๐๐)	๑๐๐
จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล	๑๕	๑๗	๒๒	๓๘	๕๖	๕๓	๕๖	๕๕	๑๑๓	๑๑๓	

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

* ข้อมูลปรับจากงบมาตรฐานใหม่ให้เข้ากับงบดุลแบบเก่า

* เงินกองทุนยังไม่ได้หักกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรเพื่อความสวทกในการแยกวิเคราะห์

ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราร้อยละ

ตารางที่ ๑๒
งบดุลรวมของบริษัทเงินทุนปี ๒๕๑๒-๒๕๑๓ (ตามมาตราฐานงบการเงินใหม่ปี ๒๕๑๐)

๖๓

(หน่วย: ล้านบาท)

ทรัพย์สิน	๒๕๑๒	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑
๑. เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๔.๗	๔.๘	๒๐.๒	๒๖๓.๓	๓๔๕.๖	๔๐๐.๖	๔๕๒.๑	๕๓๓.๐	๖๗๕.๒	๘๕๗.๒
๒. เงินให้กู้ยืมเมื่อทางตาม	-	๑๑๖.๖	๒๕๕.๑	๑,๓๕๗.๖	๑,๓๓๕.๓	๔,๕๖๑.๖	๖,๑๔๗.๒	๗,๕๕๘.๘	๓,๕๗๑.๕	๕,๑๕๐.๕
๓. เงินลงทุนในหลักทรัพย์	๒๓.๒	๘๐.๔	๔๔.๒	๓๑๓.๒	๔๑๓.๑	๖๖๒.๐	๑,๓๑๕.๐	๑,๖๖๒.๘	๒,๕๖๖.๘	๔,๘๐๕.๖
๓.๑ หลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐค้ำประกัน	-	๔๔.๑	๐.๘	๑๓๖.๔	๑๖๕.๑	๒๗๗.๔	๓๕๕.๘	๑,๐๓๕.๖	๑,๖๕๓.๖	๒,๕๓๘.๕
๓.๒ หลักทรัพย์จดทะเบียน หลักทรัพย์รับอนุญาต	๒๓.๒	๒๑.๓	๔๔.๔	๑๗๖.๘	๒๔๘.๐	๓๘๔.๖	๕๕๙.๒	๖๒๗.๒	๙๐๓.๒	๑,๖๖๗.๑
๓.๓ หลักทรัพย์อื่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. เงินให้กู้ยืมและลูกหนี้	๔๖๖.๐	๘๑๓.๓	๑,๕๗๐.๘	๔,๘๐๑.๓	๕,๓๑๖.๕	๑๑,๖๓๗.๕	๑๔,๓๕๖.๕	๑๗,๓๓๒.๘	๒๕,๘๓๖.๑	๓๓,๖๗๓.๕
๔.๑ เงินให้กู้ยืม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๔.๒ บัญชีลูกคา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๔.๓ หนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	๔๖๖.๐	๘๑๓.๓	๑,๕๗๐.๘	๔,๘๐๑.๓	๕,๓๑๖.๕	๑๑,๖๓๗.๕	๑๔,๓๕๖.๕	๑๗,๓๓๒.๘	๒๕,๘๓๖.๑	๓๓,๖๗๓.๕
๕. ทรัพย์สินรอการขาย	๘.๘	๑๕.๘	๑๑.๗	๖๒.๐	๑๐๕.๕	๑๕๘.๐	๑๕๓.๓	๒๐๐.๒	๑๕๓.๕	๒๐๖.๕
๖. ที่ดิน-อาคารและอุปกรณ์	๑๘.๒	๑๖.๑	๒๒.๕	๗๐.๕	๒๒๘.๕	๒๕๒.๒	๓๓๓.๐	๓๓๖.๕	๔๓๗.๐	๕๕๘.๐
๗. ดอกเบี้ยและเงินปันผลค้างรับ	๘.๕	๑๕.๕	๒๒.๕	๘๕.๑	๑๑๓.๕	๑๕๖.๘	๒๕๘.๕	๒๗๗.๕	๓๕๑.๕	๔๕๕.๕
๘. สินทรัพย์อื่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๐. รวมสินทรัพย์	๕๒๕.๓	๑,๐๖๖.๕	๒,๓๕๓.๕	๖,๕๕๓.๕	๑๑,๓๑๖.๒	๑๗,๕๓๕.๗	๒๓,๐๐๕.๐	๒๗,๘๓๕.๕	๓๘,๒๕๘.๒	๕๕,๓๕๖.๕
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น										
หนี้สิน										
๑๑. เงินกู้ยืมเมื่อทางตาม	๔๗.๒	๑๑๕.๐	๖๕.๖	๑๘๑.๑	๔๐๘.๗	๕๓๓.๐	๓๖๖.๐	๓๒๕.๖	๓,๑๐๗.๐	๕,๕๕๘.๕
๑๒. เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	๒๕๑.๑	๕๐๘.๘	๑,๓๑๕.๕	๕,๕๗๗.๕	๕,๖๕๕.๘	๑๓,๖๕๕.๐	๑๗,๕๕๘.๗	๒๒,๐๕๑.๘	๒๒,๕๕๐.๘	๓๑,๕๖๖.๒
๑๓. ค่าเงินจ่าย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๔. บัญชีลูกคา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๕. เงินกู้ยืมอื่น	๒๖.๕	๑๕๘.๒	๒๓๘.๐	๗๕๐.๓	๕๒๐.๕	๑,๐๓๑.๕	๑,๒๘๕.๘	๑,๕๐๕.๕	๑,๐๕๐.๗	๕๗๓.๓
๑๖. เจ้าหนี้และเงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกจ้าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๗. เงินทุนเลี้ยงชีพและบำนาญ	๓๐.๘	๓๕.๗	๑๕๐.๑	๒๘๕.๒	๔๗๕.๒	๕๖๕.๒	๑,๑๗๗.๕	๑,๒๕๓.๒	๑,๓๕๑.๕	๑๕๓.๓
๑๘. หนี้สินอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๙. รวมหนี้สิน	๓๕๖.๐	๘๕๗.๗	๒,๑๐๖.๑	๖,๒๓๓.๕	๑๐,๐๕๕.๒	๑๖,๐๘๖.๑	๒๐,๗๑๕.๕	๒๕,๒๑๕.๕	๓๕,๓๑๕.๕	๕๕,๓๕๕.๕
ส่วนของผู้ถือหุ้น										
๒๐. ทุนชำระแล้ว	๑๑๕.๕	๑๕๖.๒	๑๕๕.๘	๖๕๓.๐	๑,๑๓๖.๐	๑,๖๖๖.๗	๑,๕๕๖.๓	๒,๒๓๓.๖	๓,๓๐๕.๒	๕,๓๕๖.๕
๒๑. ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	๑.๒	๑.๒	๑.๒	๐.๕	๑.๒	๒.๓	๕.๐	๕.๑	๑๘.๘	๕๐๓.๒
๒๒. กำไรสะสม	๑๒.๗	๒๑.๕	๓๕.๓	๗๖.๕	๑๒๕.๘	๑๕๕.๘	๒๕๐.๓	๓๓๖.๒	๖๕๕.๕	๑,๑๕๕.๕
๒๒.๑ จักสรแล้ว	๕.๕	๗.๕	๕.๘	๓๕.๕	๕๕.๒	๖๕.๗	๑๐๗.๓	๑๕๗.๑	๒๖๑.๕	๓๒๗.๕
๒๒.๒ ยังไม่ได้จักสร	๖.๘	๑๓.๕	๒๙.๕	๓๙.๐	๗๐.๖	๘๙.๑	๑๔๓.๐	๑๗๙.๑	๓๙๔.๐	๘๒๘.๐
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	๑๓๙.๓	๑๖๙.๘	๒๒๑.๓	๗๖๙.๕	๑,๒๖๗.๐	๑,๘๕๖.๖	๒,๒๕๑.๖	๒,๖๑๕.๕	๓,๖๖๘.๕	๖,๐๐๑.๐
๒๓. รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น	๕๒๕.๓	๑,๐๖๖.๕	๒,๓๕๓.๕	๖,๕๕๓.๕	๑๑,๓๑๖.๒	๑๗,๕๓๕.๗	๒๓,๐๐๕.๐	๒๗,๘๓๕.๕	๓๘,๒๕๘.๒	๕๕,๓๕๖.๕
จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล	๑๔	๑๗	๒๒	๓๔	๔๒	๕๓	๕๖	๕๕	๑๑๓	๑๑๓

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในจำนวนเงินกู้ยืมภายในประเทศนี้ เงินกู้ยืมจากบุคคลธรรมดา มีปริมาณมากที่สุด โดยในปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๒ มีการกู้ยืมเฉลี่ย ๔๒.๔๒, ๔๓.๒๕, ๔๖.๓๔ และ ๔๒.๑๒% ของเงินกู้ยืมทั้งสิ้น ในแต่ละปีตามลำดับ ดังนั้นบริษัทเงินทุนจึงเป็นสถาบันการเงินที่ระดมเงินออมจากประชาชนที่สำคัญ เป็นปริมาณถึงครึ่งหนึ่งของเงินกู้ยืมทั้งสิ้น การกู้ยืมเงินจากประชาชนบริษัทเงินทุนทั้งระบบสามารถระดมเงินออมจากประชาชนเข้าสู่ระบบสถาบันได้ก็ด้วยการออกตราสารกู้ยืมและหรือการเครดิตต่าง ๆ ที่สำคัญมี ๒ ลักษณะด้วยกันคือ

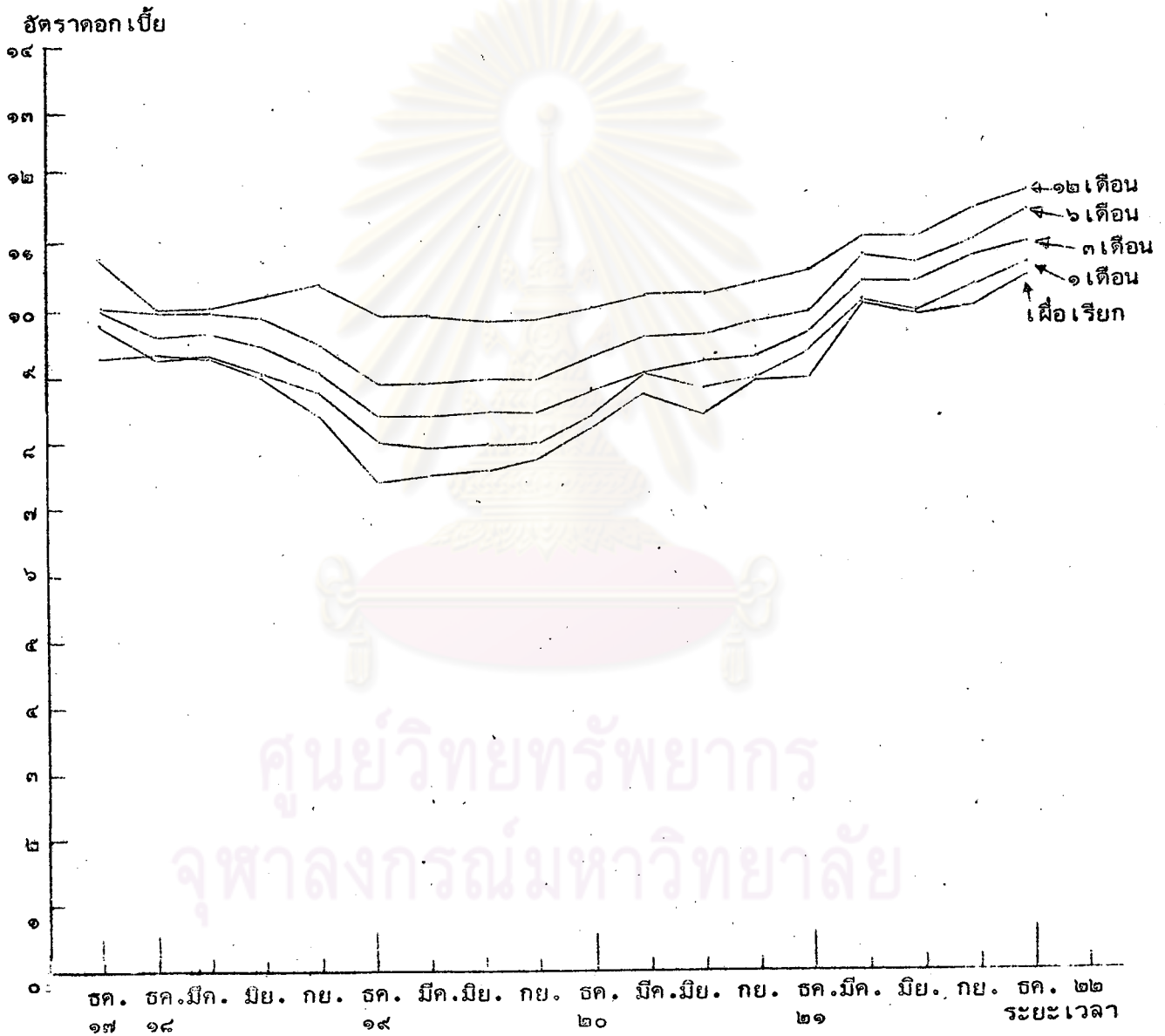
๑. ตราสารที่บริษัทเงินทุนเป็นผู้ออกให้แก่ประชาชนในนามของตัวเอง เช่น การออกตั๋วสัญญาใช้เงิน (Promissary Note) ตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange) หรือตั๋วเงินในลักษณะอื่น เช่น เช็ค เป็นต้น การออกตราสารเหล่านี้บริษัทเงินทุนบางแห่งอาจเรียกว่าเป็นการขาย "ใบรับรอง" (Certificate) ของบริษัท เอกสารเหล่านี้เป็นตราสารที่บริษัทผู้ออกรับรองว่าจะจ่ายเงินชำระให้กับผู้ซื้อตามที่ระบุไว้ในตราสารนั้น

๒. ตราสารพาณิชย์ (Commercial Paper) ของบริษัทอื่น กล่าวคือ ในทางปฏิบัติบริษัทที่มาทำการกู้ยืมเงินจากบริษัทเงินทุนจะเป็นผู้ออกตั๋วแลกเงินที่มีการรับรองเงินตามตัวนั้นโดยธนาคารพาณิชย์ (Bankers Acceptance) ให้ไว้กับบริษัทเงินทุนเพื่อเป็นหลักฐานในการชำระหนี้ บริษัทเงินทุนจะนำตราสารประเภทนี้มาขายให้กับประชาชนอีกทอดหนึ่งด้วยวิธีการสลักหลัง โอนหนี้ตามตราสารนั้น

การกู้ยืมจากประชาชนในรูปของการออกตราสารเครดิตนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นตราสารเครดิตเมื่อสิ้นระยะเวลาคิดเป็นอัตราส่วนประมาณ ๓.๕ ถึง ๔ เท่าของตราสารเครดิตเมื่อทวงถาม

จำนวนเงินกู้ยืมในประเภทที่รองลงมาคือเงินกู้ยืมจากบริษัทจำกัด ธนาคาร บริษัทเงินทุน นิติบุคคล และสถาบันการเงิน ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนเฉลี่ยจำนวนเงินกู้ยืมต่อจำนวนเงินกู้ยืมทั้งสิ้นของบริษัทเงินทุนทั้งระบบ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๒ ดังนี้ เงินกู้ยืมจากบริษัทจำกัด ๑๘.๔๔% เงินกู้ยืมจากธนาคาร ๑๐.๗๖% เงินกู้ยืมจากบริษัทเงินทุน ๘.๗๐% เงินกู้ยืมจากนิติบุคคลอื่น ๓.๗๕% และเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินอื่น ๒.๓๒%

สำหรับอัตราดอกเบี้ยตราสารการเครดิต โดยเฉพาะตัวสัญญาใช้เงินแสดงในตารางที่ ๑๓ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒ แยกตามอายุของตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งมีอัตราผลตอบแทน แสดงตาม ภาพประกอบได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปประกอบที่ ๑

แนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุน ระหว่างปี ๒๕๑๗-๒๕๒๒

ตารางที่ ๑๓

อัตราดอกเบี้ยตัวสัญญาใช้เงินที่เสนอขายแก่ประชาชน

		เพื่อเรียก	๑ เดือน	๓ เดือน	๖ เดือน	๑๒ เดือน	
๒๕๑๗	ธก.	๙.๓๕๐	๙.๘๑๙	๑๐.๑๑๕	๑๐.๔๘๘	๑๐.๘๙๕	
๒๕๑๘	ธก.	๙.๓๙๘	๙.๓๖๕	๙.๖๙๘	๑๐.๐๓๑	๑๐.๗๗๑	
๒๕๑๙	มีค.	๙.๓๑๘	๙.๓๓๓	๙.๗๐๘	๑๐.๑๑๕	๑๐.๙๒๐	
	มีย.	๙.๐๗๓	๙.๐๘๐	๙.๕๐๐	๙.๙๓๘	๑๐.๖๗๗	
	กย.	๙.๕๓๑	๘.๗๘๑	๙.๑๕๕	๙.๕๙๓	๑๐.๕๒๗	
	ธก.	๙.๕๕๓	๘.๐๑๐	๙.๕๘๘	๙.๙๖๙	๙.๙๖๙	
๒๕๒๐	มีค.	๙.๕๘๘	๙.๕๙๗	๙.๕๐๖	๙.๕๘๗	๙.๙๒๗	
	มีย.	๙.๕๕๒	๙.๙๖๘	๙.๕๐๖	๙.๕๘๗	๙.๘๘๕	
	กย.	๙.๗๑๙	๙.๙๙๐	๙.๕๐๖	๙.๙๒๗	๙.๘๘๕	
	ธก.	๙.๒๓๙	๙.๓๙๕	๙.๘๘๘	๙.๓๐๒	๑๐.๐๕๒	
๒๕๒๑	มค.	๙.๓๒๒	๙.๕๒๐	๙.๙๘๙	๙.๕๘๗	๑๐.๑๕๖	
	กพ.	๙.๕๓๗	๙.๐๙๓	๙.๐๙๓	๙.๕๑๐	๑๐.๑๕๖	
	มีค.	๙.๗๐๘	๙.๑๗๗	๙.๑๗๗	๙.๕๙๓	๑๐.๒๓๙	
	เมย.	๙.๗๓๙	๙.๑๕๖	๙.๑๕๖	๙.๕๕๒	๑๐.๑๙๗	
	พค.	๙.๖๗๗	๙.๗๙๑	๙.๑๓๕	๙.๕๕๒	๑๐.๑๙๗	
	มีย.	๙.๕๑๖	๙.๘๒๙	๙.๑๗๗	๙.๕๗๒	๑๐.๒๑๘	
	กค.	๙.๕๒๐	๙.๘๘๐	๙.๒๖๐	๙.๖๓๕	๑๐.๒๓๙	
	สค.	๙.๕๘๓	๙.๘๖๓	๙.๒๑๕	๙.๖๙๗	๑๐.๒๑๘	
	กค.	๙.๙๑๗	๙.๙๕๕	๙.๓๑๘	๙.๗๙๒	๑๐.๓๗๕	
	ตค.	๙.๗๙๑	๙.๐๒๒	๙.๓๕๐	๙.๘๓๓	๑๐.๕๑๖	
	พย.	๙.๗๙๒	๙.๙๕๘	๙.๓๗๕	๙.๗๙๒	๑๐.๓๗๕	
	ธก.	๙.๙๗๙	๙.๓๙๖	๙.๗๒๙	๑๐.๐๕๒	๑๐.๖๕๖	
	๒๕๒๒	มค.	๙.๓๙๖	๙.๖๘๘	๑๐.๐๒๑	๑๐.๒๙๒	๑๐.๘๑๓
		กพ.	๙.๖๐๕	๙.๘๙๖	๑๐.๑๘๘	๑๐.๒๕๑	๑๑.๐๕๒
		มีค.	๑๐.๐๖๕	๑๑.๑๐๕	๑๐.๓๗๕	๑๐.๗๕๐	๑๑.๑๒๕
		เมย.	๙.๗๙๒	๑๐.๑๒๕	๑๐.๓๙๖	๑๐.๗๗๑	๑๑.๑๘๖
พค.		๙.๗๙๒	๑๐.๐๐๐	๑๐.๓๗๕	๑๐.๗๒๙	๑๑.๒๒๙	
มีย.		๙.๘๕๕	๙.๙๓๒	๑๐.๓๙๖	๑๐.๗๒๙	๑๑.๑๒๕	
กค.		๙.๖๖๗	๙.๙๕๕	๑๐.๓๙๖	๑๐.๗๒๙	๑๑.๑๘๘	
สค.		๙.๙๕๘	๑๐.๒๗๓	๑๐.๖๒๕	๑๑.๐๒๑	๑๑.๕๓๘	
กย.		๑๐.๐๖๓	๑๐.๓๕๑	๑๐.๘๑๓	๑๑.๐๘๓	๑๑.๕๐๐	
ตค.		๑๐.๑๘๘	๑๐.๕๕๐	๑๐.๙๓๘	๑๑.๒๕๐	๑๑.๗๒๙	
พย.		๑๐.๕๕๕	๑๐.๗๐๕	๑๑.๐๖๒	๑๑.๕๑๖	๑๑.๙๑๖	
ธก.		๑๐.๕๗๗	๑๐.๗๑๗	๑๑.๐๘๓	๑๑.๕๕๘	๑๑.๘๙๖	

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยของบริษัท เงินทุนก็แตกต่างกันไปจะขอยกตัวอย่างประกอบของบริษัท
เงินทุนหลักทรัพ์บุคคลวิทย์ ดังนี้ (เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๒)

อัตราดอกเบี้ยของตัวสัญญาใช้เงิน
บริษัท เงินทุนหลักทรัพ์บุคคลวิทย์ จำกัด

ระยะเวลา	จำนวนเงิน / อัตราดอกเบี้ย ต่อปี		
	ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	ตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
เมื่อทางถาม	๑๑.๕๐	๑๒.๐๐	๑๒.๕๐
๓๑ วัน - ๕๐ วัน	๑๑.๕๐	๑๒.๐๐	๑๒.๕๐
๕๑ วัน - ๑๕๐ วัน	๑๒.๒๕	๑๒.๗๕	๑๓.๐๐
๑๕๑ วัน - ๒๗๐ วัน	๑๒.๗๕	๑๓.๒๕	๑๓.๕๐
๒๗๑ วัน - ๓๖๕ วัน	๑๒.๗๕	๑๓.๒๕	๑๓.๕๐
๑ ปี	๑๓.๒๕	๑๓.๗๕	๑๔.๐๐

หมายเหตุ

๑. ตามระเบียบที่ออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นข้อกำหนดวงเงินขั้นต่ำ ไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. บริษัทฯ จะจ่ายดอกเบี้ยเมื่อตัวสัญญาใช้เงินฉบับนั้นครบกำหนดหรือจ่ายดอกเบี้ยทุก ๑ ปี ในกรณีที่ตัวสัญญาใช้เงินที่มีอายุตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป กรณีที่จ่ายดอกเบี้ยเป็นงวด บริษัทฯ จะพิจารณาอัตราดอกเบี้ยจากตารางข้างต้น และหักออกดังนี้
 - ก. จ่ายดอกเบี้ยทุก ๑ เดือน หัก ๐.๗๕%
 - ข. จ่ายดอกเบี้ยทุก ๓ เดือน หัก ๐.๖๒๕%
 - ค. จ่ายดอกเบี้ยทุก ๖ เดือน หัก ๐.๕๐%
๓. ในกรณีที่ใกล้จนตัวสัญญาใช้เงินก่อนครบกำหนด บริษัทฯ จะจ่ายดอกเบี้ยตามระยะเวลาที่ผู้ซื้อได้ถือตัวสัญญาใช้เงินไว้ และจะลดอัตราดอกเบี้ยที่ควรจะได้หัก ๐.๕๐%

๔. ในกรณีที่ผู้ซื้อตัวสัญญาใช้เงินเป็นบุคคลธรรมดาทุกครั้งที่มีการจ่ายดอกเบี้ย บริษัทจะหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๑๐ ของดอกเบี้ยที่จะได้รับ

๒. แหล่งเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ บริษัทเงินทุนมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งภายนอกประเทศ น้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเงินกู้ยืมจากแหล่งในประเทศ โดยมีอัตราตัวเลขเฉลี่ยของการกู้ยืมจากต่างประเทศต่อการกู้ยืมทั้งสิ้นในปี ๒๕๑๙ ถึง ๒๕๒๒ ดังนี้ ปี ๒๕๑๙ เท่ากับ ๑๑.๖๕%, ๒๕๒๐ เท่ากับ ๑๑.๔๗%, ๒๕๒๑ เท่ากับ ๙.๔๘%, ปี ๒๕๒๒ เท่ากับ ๖.๕๒% ปรากฏว่า การกู้ยืมมีอัตราลดลง เป็นลำดับ ทั้งนี้เพราะอัตราดอกเบี้ยของต่างประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้นมากในระหว่างปลายปี ๒๕๒๑ เป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราดอกเบี้ยในสหรัฐอเมริกา ต้นปี ๒๕๒๑ มีอัตราดอกเบี้ย ๘% ต่อปี และเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอเป็น ๑๑.๕% ในปลายปีนั้น และเพิ่มขึ้นอีกเรื่อย ๆ เป็น ๑๕.๕๐% ในปลายปี ๒๕๒๒ ส่วนในสหราชอาณาจักรก็เช่นเดียวกันมีอัตราดอกเบี้ย ๘.๕% ในต้นปี ๒๕๒๑ และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็น ๑๓.๕% ในปลายปีนั้น ท้ายสุดในปลายปี ๒๕๒๒ เพิ่มขึ้นถึง ๑๘.๐๐% ต่อปี นอกจากนั้น ในแคนนาดาก็ได้เพิ่มขึ้นเช่นกัน จาก ๙.๒๕% ต่อปีในต้นปี ๒๕๒๑ เป็น ๑๑.๕๐% ต่อปีในปลายปีนั้น และ ๑๕.๐๐% ในปลายปี ๒๕๒๒

ทางด้านภูมิภาคเอเชีย ประเทศฮ่องกง อัตราดอกเบี้ยเพิ่มจาก ๔.๗๕% ในต้นปี ๒๕๒๑ เป็น ๘.๗๕% ในปลายปี และเพิ่มเป็น ๑๔.๕๐% ในปลายปี ๒๕๒๒

ส่วนประเทศอื่น ๆ ที่เป็นแหล่งกู้ยืมเงินที่สำคัญ เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เยอรมัน ก็มีแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเช่นกัน (แต่ก็มีบางประเทศเช่นสวิสเซอร์แลนด์ที่มีแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยคงตัว และลดลงเล็กน้อยในกลางปี ๒๕๒๒ คือจากเดิมคงตัวมา ๕.๕% ค่อย ๆ ลดลงเป็น ๔.๐% และเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เป็น ๕.๐% ในปลายปี ๒๕๒๒) ประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยเพิ่มเหล่านี้มีอัตราการเพิ่มไม่มากเท่าประเทศสหรัฐ แคนาดา หรือสหราชอาณาจักร กล่าวคือ ประเทศญี่ปุ่น เพิ่มจาก ๓.๗๕% เมื่อต้นปี ๒๕๒๑ เป็น ๖.๕๐% เมื่อปลายปี ๒๕๒๒ และสิงคโปร์เพิ่มจาก ๗.๐๐% เมื่อต้นปี ๒๕๒๑ เป็น ๙.๒๕% เมื่อปลายปี ๒๕๒๒ นอกจากเรื่องต้นทุนอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นแล้ว การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศยังมีความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนการติดต่อกู้ยืม การหาผู้ค้ำประกัน และประการสุดท้าย บริษัทเงินทุนสามารถจัดหาเงินกู้ยืมจากแหล่งภายในประเทศโดยการออกตัวสัญญาใช้เงินหรือกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่าง ๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริษัทเงินทุนที่มีสถาบันการเงินในประเทศถือหุ้นก็แทบจะไม่มี

ความจำเป็นที่จะต้องจัดหาเงินทุนจากแหล่งภายนอกประเทศเลย

การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมจากธนาคารคิดเป็นสัดส่วนระหว่าง ๗๑.๗๓ - ๘๔.๔๘% ของเงินกู้ยืมจากต่างประเทศทั้งสิ้น โดยจะพบว่าในระยะเวลาที่อัตราดอกเบี้ยจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นในปลายปี ๒๕๒๑ เป็นต้นมา อัตราการกู้ยืมของบริษัทเงินทุนจากต่างประเทศหันไปกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ในระดับ ๘๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ของอัตราการกู้ยืมจากต่างประเทศทั้งสิ้น ซึ่งเดิมเคยกู้ยืมในอัตรา ๗๐ กว่าเปอร์เซ็นต์เท่านั้น การกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ของต่างประเทศนี้ หากคิดเป็นอัตราส่วนต่อเงินกู้ยืมทั้งสิ้นของบริษัทเงินทุนในแต่ละปีระหว่างปี ๒๕๑๙ - ๒๕๒๒ เป็นดังนี้ ปี ๒๕๑๙ เท่ากับ ๘.๖๑% ๒๕๒๐ เท่ากับ ๘.๓๔% ๒๕๒๑ เท่ากับ ๗.๕๕% และปี ๒๕๒๒ เท่ากับ ๕.๓๗% นอกจากการกู้ยืมจากธนาคารแล้ว แหล่งเงินกู้ยืมจากต่างประเทศของบริษัทเงินทุนที่รองลงมา คือ การกู้ยืมจากบริษัทเงินทุนในต่างประเทศ (Finance Companies หรือ Merchant Banks) จากสถาบันการเงิน จากบริษัทจำกัด และจากนิติบุคคลอื่น ซึ่งมีสัดส่วนต่อเงินกู้ยืม คือ ๑.๓๒%, ๐.๔๐%, ๐.๕๕% และ ๐.๐๐๓% ตามลำดับ

การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า บริษัทเงินทุนขนาดใหญ่ ซึ่งปกติมีสินทรัพย์รวมเกินกว่า ๔๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และระดับใหญ่ปานกลาง ซึ่งปกติมีสินทรัพย์รวมเกินกว่า ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และส่วนใหญ่บริษัทเหล่านี้มีสถาบันการเงินเป็นผู้ถือหุ้นจะพยายามดำเนินการด้วยตัวเอง โดยเฉพาะด้านการจัดหาเงินทุน โดยสามารถแบ่งความโน้มเอียงในการกู้ยืมเงินออกได้ดังนี้

๑. จากสถาบันบริษัทเงินทุนด้วยกันเอง
๒. จากสถาบันการเงินและนิติบุคคลต่าง ๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัท หรือนุคคลผู้

ที่คุ้นเคยและติดต่อทำธุรกิจกันมานานและไว้วางใจกัน

๓. แหล่งเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ หากต้นทุนอัตราดอกเบี้ยไม่สูงนัก และไม่มีอุปสรรค

เกินความสามารถในการกู้ยืม

๔. จากสถาบันการเงินในประเทศและต่างประเทศที่ถือหุ้น ในบริษัทของตน

ส่วนบริษัทเงินทุนขนาดกลาง ซึ่งปกติมีสินทรัพย์รวม ๓๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และบริษัทเงินทุนขนาดเล็กซึ่งมีสินทรัพย์รวมต่ำกว่า ๓๐๐ ล้านบาท จะมีการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศน้อยมาก จะมีบ้าง

ก็เฉพาะบางบริษัทเท่านั้น ส่วนด้านความโน้มเอียงในการกู้ยืมเงิน บริษัทขนาดกลางก็จะคล้ายคลึงกับ บริษัทขนาดใหญ่และขนาดใหญ่มากกว่า ส่วนบริษัทขนาดเล็ก ถ้ามีสถาบันการเงินถือหุ้นส่วนใหญ่ก็จะ พึ่งพาอาศัยเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินที่ถือหุ้น

เงินกู้ยืมของบริษัทเงินทุนส่วนใหญ่จะเป็นเงินกู้ยืมที่มีระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี (โปรดดูตาราง ๑๕) โดยมีอัตราส่วนเฉลี่ยต่อจำนวนเงินกู้ยืมทั้งสิ้นในปี ๒๕๑๙ เท่ากับ ๖๗.๑๒% ปี ๒๕๒๐ เท่ากับ ๗๒.๔๐% ในปี ๒๕๒๑ เท่ากับ ๗๒.๔๓% และในปี ๒๕๒๒ เท่ากับ ๖๙.๗๒% เงินกู้ยืมที่มีระยะเวลา เกิน ๑ ปี มีน้อยที่สุด คือ มีอัตราส่วนต่อเงินกู้ยืมทั้งสิ้นในปี ๒๕๑๙ เท่ากับ ๗.๑๓% ปี ๒๕๒๐ เท่ากับ ๕.๓๙% ปี ๒๕๒๑ เท่ากับ ๔.๗๐% และในปี ๒๕๒๒ เท่ากับ ๕.๕๒% ส่วนเงินกู้ยืมเมื่อทวงถามมี อัตราส่วนต่อเงินกู้ยืมทั้งสิ้นในปี ๒๕๑๙ เท่ากับ ๒๕.๗๖% ปี ๒๕๒๐ เท่ากับ ๒๒.๒๐% ปี ๒๕๒๑ เท่ากับ ๒๒.๓๘% และในปี ๒๕๒๒ เท่ากับ ๒๔.๗๖% ในด้านระยะเวลาของเงินกู้ยืมของบริษัทเงินทุนมีแนวโน้มที่จะเป็นเงินกู้ยืมในระยะสั้นมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะเวลาเมื่อทวงถาม

ลักษณะของเงินกู้ยืม (ตารางที่ ๑๖) เงินกู้ยืมในรูปของตัวเงินจ่ายมากที่สุดประมาณ ๘๐% ของเงินกู้ยืมทั้งสิ้น และเป็นตัวเงินจ่ายเมื่อสิ้นระยะเวลาประมาณ ๗๙.๗๐% ของตัวเงินจ่ายทั้งสิ้นใน แต่ละปี เงินกู้ยืมที่น้อยที่สุด คือ การกู้ยืมในรูปของหุ้นกู้ และเงินขายช่วงลดซึ่งต่างมีสัดส่วนเพียง ๐.๒๐% ของเงินกู้ยืมทั้งสิ้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เงินกู้ยืมของบริษัท เงินทุนจากแหล่งในประเทศและต่างประเทศ (แยกตามประเภทของเจ้าหนี้)

(หน่วย : ล้านบาท)

	๒๕๑๔		๒๕๒๐				๒๕๒๑				๒๕๒๒		
	กย.	ธค.	มีค.	มิย.	กย.	ธค.	มีค.	มิย.	กย.	ธค.	มีค.	มิย.	กย.
เงินกู้ในประเทศ													
บุคคลธรรมดา	๔,๔๓๑.๗	๔,๗๗๒.๔	๑๐,๓๔๔.๕	๑๑,๐๘๘.๐	๑๒,๓๖๖.๒	๑๓,๘๘๗.๕	๑๕,๗๘๓.๓	๑๖,๘๕๑.๐	๑๘,๕๕๑.๕	๒๒,๓๓๑.๖	๒๔,๓๓๕.๐	๒๓,๓๖๒.๕	๒๓,๓๕๔.๖
บริษัทจำกัด	๓,๖๗๖.๓	๔,๓๔๕.๔	๔,๕๓๕.๘	๔,๗๕๘.๓	๕,๓๖๑.๕	๕,๕๖๕.๕	๗,๕๒๕.๕	๖,๗๕๕.๗	๗,๕๐๐.๕	๘,๓๐๕.๔	๘,๓๗๗.๔	๗,๕๗๐.๕	๗,๕๒๓.๔
ธนาคาร	๒,๕๑๘.๕	๓,๑๒๑.๗	๒,๔๘๒.๐	๓,๕๒๗.๓	๓,๐๓๒.๕	๔,๐๘๘.๗	๒,๗๕๑.๒	๓,๕๗๒.๐	๓,๖๑๐.๕	๕,๐๐๒.๘	๕,๑๒๒.๗	๕,๘๖๖.๒	๕,๗๖๓.๑
บริษัทเงินทุน	๑,๘๖๐.๕	๒,๕๒๗.๒	๒,๐๒๑.๕	๑,๕๓๘.๓	๒,๒๐๖.๔	๒,๕๒๐.๑	๒,๕๕๑.๒	๓,๐๒๐.๘	๔,๗๕๑.๑	๕,๓๕๗.๑	๕,๕๘๐.๕	๓,๐๘๗.๕	๒,๗๕๔.๕
สถาบันการเงินอื่น	๕๓๐.๑	๖๕๕.๒	๕๗๑.๕	๖๓๑.๗	๗๒๕.๖	๘๕๕.๕	๘๖๒.๗	๗๖๑.๓	๘๐๐.๕	๘๕๓.๘	๗๕๕.๕	๕๗๕.๗	๑,๑๕๖.๕
นิติบุคคลอื่น	๘๕๖.๓	๘๒๘.๒	๑,๐๕๘.๗	๑,๐๘๘.๕	๑,๑๕๘.๓	๑,๒๘๑.๘	๑,๑๕๕.๕	๑,๒๕๐.๕	๑,๓๕๓.๓	๑,๕๘๑.๒	๑,๖๗๒.๗	๑,๖๕๐.๒	๑,๕๕๕.๗
รวม	๑๘,๗๖๓.๘	๒๑,๓๕๓.๖	๒๑,๐๖๕.๕	๒๒,๑๒๒.๑	๒๔,๘๕๕.๕	๒๕,๐๐๓.๒	๓๐,๓๗๘.๗	๓๒,๖๘๑.๓	๓๗,๕๕๕.๖	๔๓,๕๑๒.๒	๔๓,๗๕๘.๓	๔๑,๕๒๒.๐	๔๑,๘๘๑.๗
เงินกู้ต่างประเทศ													
บุคคลธรรมดา	๒.๖	๒.๓	๕.๐	๐.๗	๐.๗	๑๓๓.๐	๒๓.๕	๐.๘	๐.๘	๐.๕	๗.๘	-	๑.๗
บริษัทจำกัด	๒๕๕.๒	๒๕๕.๒	๒๕๕.๒	๒๕๕.๓	๒๕๕.๑	๓๒๑.๘	๒๕.๕	๒๐.๕	-	-	-	-	-
ธนาคาร	๑,๘๒๖.๕	๒,๐๗๘.๗	๒,๐๕๒.๒	๒,๒๖๘.๕	๒,๓๑๘.๑	๒,๕๓๓.๘	๒,๘๗๕.๒	๓,๑๒๗.๑	๓,๓๕๘.๘	๒,๕๕๘.๗	๒,๕๒๑.๒	๒,๕๕๕.๗	๒,๓๐๒.๕
บริษัทเงินทุน	๒๑๗.๗	๑๖๓.๒	๒๗๕.๓	๓๕๗.๕	๔๓๘.๘	๓๕๘.๐	๕๕๕.๕	๗๑๕.๖	๗๑๖.๕	๗๒๗.๓	๕๕๖.๒	๕๒๕.๖	๕๑๐.๕
สถาบันการเงินอื่น	๒๓๕.๕	๒๖๕.๑	๒๕๗.๒	๑๓๒.๗	๑๓๒.๗	๑๓๒.๗	๕๐.๕	๑๒๒.๒	-	-	-	๓๐.๖	-
นิติบุคคลอื่น	-	-	-	-	-	๑๒.๕	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒,๕๒๕.๕	๒,๗๕๓.๕	๒,๕๙๕.๕	๓,๐๘๘.๑	๓,๑๒๕.๕	๓,๕๓๒.๒	๓,๕๒๒.๘	๓,๕๕๐.๑	๕,๐๗๖.๕	๓,๑๕๖.๕	๒,๕๕๕.๒	๒,๕๕๕.๕	๒,๘๑๕.๑
รวมเงินกู้ยืมทั้งสิ้น	๒๑,๒๘๘.๒	๒๔,๑๐๗.๑	๒๓,๖๖๑.๐	๒๖,๐๐๖.๒	๒๘,๐๑๑.๕	๒๘,๕๓๕.๕	๓๓,๘๙๖.๕	๓๖,๒๓๑.๕	๔๒,๖๓๒.๑	๔๖,๕๕๘.๗	๔๖,๓๑๓.๕	๔๔,๐๗๖.๕	๔๔,๖๙๖.๘
จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล	๑๗	๔๔	๑๐๖	๑๑๑	๑๑๑	๑๑๒	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๒

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

สัดส่วนเงินกู้ยืมของบริษัท เงินทุนจากแหล่งในประเทศและต่างประเทศ (แยกตามประเภทของเจ้าหนี้)

	๒๕๖๔		๒๕๖๐			๒๕๖๑					๒๕๖๒		
	กย.	ธก.	มีค.	มิย.	กย.	ธก.	มีค.	มิย.	กย.	ธก.	มีค.	มิย.	กย.
เงินกู้ในประเทศ													
บุคคลธรรมดา	๔๔.๓๐	๔๐.๕๖	๔๓.๕๑	๔๒.๖๔	๔๔.๑๓	๔๒.๓๒	๔๖.๕๖	๔๕.๕๒	๔๔.๕๖	๔๗.๕๒	๔๒.๐๓	๔๒.๐๖	๔๒.๒๖
บริษัทจำกัด	๑๗.๒๗	๑๘.๒๕	๑๘.๕๕	๑๘.๒๖	๑๘.๑๓	๑๘.๓๔	๒๑.๕๒	๑๘.๕๓	๑๘.๐๑	๑๗.๘๒	๑๗.๕๑	๑๗.๗๖	๑๗.๕๐
ธนาคาร	๑๑.๓๖	๑๒.๕๕	๑๐.๓๕	๑๓.๑๘	๑๐.๕๒	๑๒.๕๗	๘.๑๒	๑๐.๘๓	๘.๖๗	๑๐.๗๔	๘.๘๑	๑๐.๗๘	๑๐.๖๖
บริษัทเงินทุน	๘.๗๔	๑๐.๕๕	๘.๕๖	๗.๔๕	๗.๘๗	๘.๕๕	๗.๒๓	๘.๒๔	๑๑.๓๕	๑๑.๕๘	๕.๕๘	๖.๘๘	๖.๒๔
สถาบันการเงินอื่น	๒.๕๕	๒.๕๐	๒.๓๕	๒.๕๓	๒.๖๐	๒.๖๑	๒.๕๐	๒.๐๘	๑.๕๒	๑.๕๒	๑.๗๑	๒.๑๗	๒.๕๗
นิติบุคคลอื่น	๓.๕๘	๓.๕๕	๔.๕๓	๔.๑๕	๔.๑๐	๓.๕๕	๓.๓๕	๓.๕๒	๓.๒๕	๓.๑๘	๓.๕๘	๓.๗๗	๔.๕๗
รวมเงินกู้ในประเทศ	๘๘.๑๕	๘๘.๕๗	๘๘.๑๘	๘๘.๑๕	๘๘.๖๗	๘๘.๑๕	๘๘.๖๒	๘๘.๑๖	๘๐.๒๑	๘๓.๑๖	๘๓.๖๒	๘๓.๕๒	๘๓.๗๐
เงินกู้ต่างประเทศ													
บุคคลธรรมดา	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๒	-	-	๐.๕๑	๐.๐๗	-	-	-	๐.๐๒	-	-
บริษัทจำกัด	๑.๑๕	๑.๐๑	๑.๐๒	๑.๐๔	๑.๐๒	๐.๕๕	๐.๐๗	๐.๐๖	-	-	-	-	-
ธนาคาร	๘.๕๘	๘.๖๓	๘.๕๕	๘.๗๖	๘.๒๗	๗.๗๕	๘.๕๘	๘.๕๓	๘.๐๗	๕.๒๘	๕.๓๕	๕.๕๖	๕.๑๕
บริษัทเงินทุน	๑.๐๒	๐.๖๘	๑.๑๕	๑.๕๓	๑.๕๗	๑.๒๒	๑.๖๒	๑.๕๖	๑.๓๒	๑.๕๖	๐.๕๘	๐.๕๕	๑.๑๕
สถาบันการเงินอื่น	๑.๑๐	๑.๑๐	๑.๐๓	๐.๕๑	๐.๕๗	๐.๕๑	๐.๑๕	๐.๓๓	-	-	-	๐.๐๗	-
นิติบุคคลอื่น	-	-	-	-	-	๐.๐๕	-	-	-	-	-	-	-
รวมเงินกู้ต่างประเทศ	๑๑.๘๖	๑๑.๕๓	๑๑.๘๒	๑๑.๘๖	๑๑.๓๓	๑๐.๘๖	๑๐.๓๕	๑๐.๘๘	๕.๗๕	๖.๘๕	๖.๓๕	๖.๕๘	๖.๓๐
รวมเงินกู้ยืมทั้งสิ้น	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล	๕๗	๕๕	๑๐๖	๑๑๑	๑๑๑	๑๑๒	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๒

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ ๑๖
เงินกู้ยืมของบริษัท เงินทุนแยกตามลักษณะการกู้ยืม

	ธันวาคม ๒๕๑๙		ธันวาคม ๒๕๒๐		ธันวาคม ๒๕๒๑		กรกฎาคม ๒๕๒๒	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
<u>เงินกู้ยืม เพื่อธุรกิจ เงินทุน</u>								
เงินเบิกเกินบัญชี	๔,๐๖๔.๘	๑๖.๗๘	๖,๖๓๕.๕	๒๐.๓๘	๑,๘๑๔.๗	๓.๘๘	๑,๘๑๑.๖	๔.๐๔
เงินกู้ยืมจากธนาคาร					๔,๖๗๑.๘	๑๒.๑๗	๔,๘๖๖.๕	๑๑.๐๘
- หัวเงินจ่าย PFI	๑๘,๓๒๐.๗	๗๕.๖๘	๒๔,๑๑๑.๐	๗๕.๑๐	๗,๘๘๓.๐	๑๖.๘๒	๘,๐๘๕.๒	๑๘.๐๑
- เมื่อทางถาวร					๒๘,๗๔๑.๘	๖๑.๖๘	๒๘,๑๑๓.๕	๖๒.๕๓
- เมื่อสิ้นระยะเวลา								
- เงินกู้ในประเทศ	๑๒.๔	๐.๐๕	๓๘.๔	๐.๑๒				
- เมื่อทางถาวร					๔๓.๖	๐.๒๐	๖๖.๗	๐.๑๕
- เมื่อสิ้นระยะเวลา					๕๐.๘	๐.๑๑	๕๕.๖	๐.๑๐
- เงินกู้และหัวเงินจ่ายต่างประเทศ	๑,๖๘๑.๖	๖.๘๕	๗๕๕.๓	๒.๔๔	-	-	-	-
- เมื่อทางถาวร					๓๒๗.๓	๑.๕๖	๔๑๕.๖	๒.๐๔
- เมื่อสิ้นระยะเวลา								
- เงินขายช่วงลด	๕๐.๓	๐.๒๑	๖๗.๓	๐.๒๑	๑๐๔.๔	๐.๒๒	๑๑๓.๐	๐.๒๕
รวม	๒๔,๑๓๐.๓	๙๘.๖๘	๓๑,๖๔๗.๕	๙๗.๒๖	๑๕,๐๘๓.๘	๓๑.๖๖	๑๕,๑๕๑.๗	๓๕.๒๐
<u>หนี้สินธุรกิจหลักทรัพย์</u>								
เงินของลูกค้า					(๗๑.๔)	-	(๑๔.๑)	-
เงินกู้เพื่อซื้อหลักทรัพย์					-	-	๑.๑	-
บัญชีลูกค้า, เจ้าหนี้บริษัทหลักทรัพย์	๑.๒	-	๘๒๐.๔	๒.๕๒	๑,๕๔๑.๓	๓.๐๘	๗๖๐.๐	๑.๖๘
หุ้นกู้	๗๖.๓	๐.๓๒	๗๖.๓	๐.๒๒	๗๐.๐	๐.๑๕	๕๐.๐	๐.๑๑
รวมเงินกู้ยืมทั้งสิ้น	๒๔,๒๐๗.๘	๑๐๐.๐๐	๓๒,๕๔๐.๒	๑๐๐.๐๐	๑๖,๕๘๘.๗	๓๕.๐๐	๑๕,๙๖๖.๖	๓๖.๐๐
จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล	๔๘		๑๑๒		๑๑๓		๑๑๓	

ตารางที่ ๑๗

เงินกู้ยืมของบริษัทเงินทุนแยกตามระยะเวลา

(หน่วย : ล้านบาท)

	จำนวน บริษัท	ระยะเวลากู้ยืม						เงินกู้ยืมรวม (๑๐๐%)
		เมื่อทางถาวร	ร้อยละ	ไม่เกิน ๑ ปี	ร้อยละ	เกิน ๑ ปี	ร้อยละ	
๒๕๑๔								
กินยายน	๔๗	๕,๒๕๒.๕	๒๕.๖๗	๑๕,๕๕๕.๗	๖๘.๐๔	๑,๕๕๑.๑	๗.๒๘	๒๑,๒๕๙.๒
ธันวาคม	๕๔	๖,๕๔๗.๗	๒๖.๘๕	๑๖,๐๐๖.๗	๖๖.๑๕	๑,๖๕๗.๕	๗.๐๑	๒๔,๒๑๑.๕
๒๕๒๐								
มีนาคม	๑๐๖	๕,๒๕๐.๖	๒๑.๕๘	๑๗,๑๕๕.๕	๗๑.๗๗	๑,๕๕๓.๓	๖.๒๕	๒๓,๙๕๙.๓
มิถุนายน	๑๑๑	๕,๕๖๕.๑	๒๑.๕๑	๑๘,๕๑๐.๘	๗๖.๗๒	๑,๕๒๖.๖	๕.๘๗	๒๖,๐๐๒.๒
กินยายน	๑๑๑	๕,๕๖๑.๕	๒๑.๑๓	๒๐,๗๑๓.๑	๗๓.๕๒	๑,๓๕๕.๕	๕.๕๕	๒๘,๐๓๐.๕
ธันวาคม	๑๑๒	๗,๕๐๒.๕	๒๕.๒๕	๒๓,๑๖๕.๖	๗๑.๒๐	๑,๕๖๘.๕	๕.๕๑	๓๒,๕๓๕.๕
๒๕๒๑								
มีนาคม	๑๑๓	๖,๗๓๓.๕	๑๘.๘๖	๒๕,๓๓๖.๘	๗๕.๘๕	๑,๗๕๐.๓	๕.๒๘	๓๓,๘๒๐.๕
มิถุนายน	๑๑๓	๗,๕๕๐.๕	๒๑.๓๘	๒๗,๑๕๐.๘	๗๕.๐๕	๑,๖๗๕.๖	๕.๕๘	๓๖,๓๗๖.๓
กินยายน	๑๑๓	๕,๕๗๐.๖	๒๒.๕๕	๓๐,๐๓๕.๕	๗๖.๑๕	๒,๐๒๕.๖	๕.๘๗	๔๑,๖๓๑.๖
ธันวาคม	๑๑๓	๑๑,๗๗๕.๐	๒๕.๒๗	๓๖,๕๒๕.๕	๗๐.๖๗	๑,๕๕๓.๕	๕.๐๖	๔๖,๕๕๓.๕
๒๕๒๒								
มีนาคม	๑๑๓	๑๑,๖๕๐.๗	๒๕.๒๘	๓๓,๕๕๕.๓	๗๑.๓๑	๒,๐๖๗.๑	๕.๕๑	๔๖,๒๗๓.๑
มิถุนายน	๑๑๓	๑๑,๖๖๖.๐	๒๕.๕๕	๓๐,๕๖๗.๕	๖๗.๕๐	๓,๒๕๐.๕	๗.๒๒	๔๕,๔๘๔.๕
กินยายน	๑๑๒	๑๑,๒๒๖.๒	๒๕.๑๒	๓๑,๒๗๑.๕	๖๕.๘๖	๒,๑๕๕.๕	๕.๕๓	๔๕,๖๕๓.๕

โครงสร้างของแหล่งที่ใช้ไปของบริษัทเงินทุน

การให้กู้ยืม เป็นแหล่งที่ใช้ไปมากที่สุด และนำมาซึ่งผลตอบแทนเพื่อเป็นรายได้ของบริษัทเงินทุน สูงสุดเช่นกัน อาจพิจารณาแหล่งการให้กู้ยืมออกได้เป็น

๑. การให้กู้ยืมโดยมีตัวเงิน คือตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน ตัวเงินรับ เช็ค และตราสารพาณิชย์อื่น ๆ ซึ่งได้รับจากการให้กู้ยืมมาเป็นประกัน ซึ่งเรียกว่าการซื้อลด การซื้อลดอาจจะมีการจัดทำสัญญาซื้อลด และมีการทำสัญญาค้ำประกันด้วยก็ได้ หรืออาจจะไม่มีการจัดทำสัญญาเพียงแต่ตกลงกันด้วยวาจาเท่านั้น

๒. การให้กู้โดยมีสัญญาเงินเป็นหลักฐาน เรียกว่าลูกหนี้เงินกู้ หรือลูกหนี้ตามสัญญาเงินกู้^๑

๓. การให้กู้ โดยการที่บริษัทเข้าชำระเงินแทนลูกหนี้ในการซื้อทรัพย์สิน โดยมีสัญญากำหนดให้ลูกหนี้ผ่อนชำระคืนเป็นงวด ๆ เรียกว่า ลูกหนี้ตามสัญญาผ่อนชำระ^๑

ในจำนวนเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้นของบริษัทเงินทุนในระหว่างปี ๒๕๑๙ ถึง ๒๕๒๒ ตามตารางที่ ๑๘ เป็นเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทจำกัดมากที่สุดมีอัตราส่วนการให้กู้ยืมต่อเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้นในปี ๒๕๑๙ เท่ากับ ๖๖.๙๒% ปี ๒๕๒๐ เท่ากับ ๖๒.๕๔% ปี ๒๕๒๑ เท่ากับ ๕๔.๐๕% และในปี ๒๕๒๒ เท่ากับ ๕๓.๓๖% ปรากฏว่ามีสัดส่วนลดลง แต่หากพิจารณาจำนวนเงินจะเป็นจำนวนเงินให้กู้ยืมมากขึ้นเล็กน้อย ในไตรมาสที่ ๒ และ ๓ ของปี ๒๕๒๒ สำหรับอัตราส่วนการให้กู้ยืมแก่บุคคลธรรมดาเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ คือ ในปี ๒๕๑๙ เท่ากับ ๒๐.๓๒% ปี ๒๕๒๐ เท่ากับ ๒๕.๕๑% ปี ๒๕๒๑ เท่ากับ ๓๒.๗๔% และในปีสุดท้าย ๒๕๒๒ เท่ากับ ๓๕.๘๕% ปรากฏว่าเป็นอัตราส่วนเพิ่มขึ้น แต่พิจารณาด้านจำนวนเงินมีจำนวนลดลงเล็กน้อยในไตรมาสที่ ๒ และ ๓ ของปี ๒๕๒๒ การที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ตื่นตัวในต้นปี ๒๕๒๐ บริษัทเงินทุนมีการเพิ่มทุนและกู้ยืมเงินเพิ่มมากขึ้น และนำมาปล่อยกู้ให้แก่บุคคลธรรมดาเพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์ในตารางที่ ๒๐ เงินให้กู้ยืมแก่ธุรกิจหลักทรัพย์เพิ่มจาก ๙.๘๕% ในปี ๒๕๒๐ เป็น ๑๕.๘๕% ในปี ๒๕๒๑ และลดลงเล็กน้อยเป็น ๑๔.๔๖% ในกลางปี ๒๕๒๒ รวมทั้งเพิ่มการลงทุนจัดซื้อหลักทรัพย์ในนามของบริษัทเอง

^๑ การให้กู้ยืม, ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ในประเทศไทย, ฝ่ายวิชาการ, ฝ่ายกำกับ และตรวจสอบสถาบันการเงิน (ห้างหุ้นส่วนจำกัดคิวกพร, กรุงเทพฯ : ๒๕๒๒) หน้า ๖๒.

๗๖

ในต้นปี ๒๕๖๑ เป็นต้นมาอีกด้วย

ในปลายปี ๒๕๖๑ มีการขึ้นราคาของน้ำมัน อัตราดอกเบี้ยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เริ่มสูงขึ้น เกิดภาวะเงินฝืด ตลาดหลักทรัพย์เข้มงวดในการรับหลักทรัพย์เข้าตลาด กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยเริ่มมีมาตรการควบคุมต่าง ๆ ราคาหุ้นที่สูงสุดในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ เริ่มตกลงมาเรื่อย ๆ และสาเหตุอีกประการหนึ่ง คือ ความล้มเหลวของบริษัทราชาเงินทุน ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ ทำให้ประชาชน มาไถ่ถอนตัวสัญญาใช้เงินคืน เนื่องจากขาดความไว้วางใจ ทำให้บริษัทเงินทุนต้องพยายามหาวิธีที่จะรักษาสภาพคล่องของตน และจำต้องเรียกคืนสินเชื่อ โดยเฉพาะสินเชื่อค้ำประกันหลักทรัพย์และนำเงินที่สามารถเรียกคืนได้มาบางส่วนร่วมกับ เงินทุนส่วนที่เหลือไปปล่อยสินเชื่อให้กับบริษัทและธุรกิจด้านอื่น ๆ เช่น ทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การก่อสร้าง และการบริโภคส่วนบุคคล ให้มากขึ้นตามตารางที่ ๒๑

นอกจากนี้บริษัทเงินทุนยังมีการให้กู้ยืม แบ่งเป็นลักษณะใหญ่ ๆ จำแนกออกได้เป็น การซื้อลดตั๋วเงินรับ

เป็นที่ทราบกันแล้วว่า คำว่าตั๋วเงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภท คือ ตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน และเช็ค ในบรรดาทั้งสามประเภท เช็ค เป็นตั๋วเงินที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ดังนั้น การซื้อลดตั๋วเงินรับของบริษัทเงินทุนจึงเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์เป็นจำนวนมากกับเช็ค ทั้งนี้เพราะเช็ค เป็นตราสารเครดิตที่จำเป็นและแพร่หลายมาก อีกทั้งสะดวกและรวดเร็ว เมื่อการใช้เช็ค ได้เป็นที่นิยมและแพร่หลายในปัจจุบัน ปัญหาสำคัญจึงมีผู้ที่ว่า จะทำอย่างไรจึงจะใช้เช็คหมุนเวียน เปลี่ยนมือ ให้มีผล ทั้งเป็นการสนับสนุนธุรกิจ ในขณะที่เกี่ยวกับการจ่ายเช็คหรือการรับเช็คต้องสมบูรณ์ตามกฎหมายและคุ้มครองสิทธิของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่ายอย่างเป็นธรรม^๑ ดังนั้นการรับซื้อลดเช็คของบริษัทเงินทุนจึงเป็นวิธีการให้กู้ทางหนึ่ง แต่ทั้งนี้เป็นที่ยอมรับว่า เมื่อเช็คมีผลดี เช่นที่กล่าวมาแล้วก็ย่อมมีผลเสียที่อาจแอบแฝงอยู่ในรูปของความเสียหายและความไม่แน่นอน ดังนั้นบริษัทเงินทุน จึงต้องมีมาตรการในการพิจารณาเกี่ยวกับการซื้อลดเช็ค ดังนี้

^๑ ประเสริฐ กิตติศักดิ์กุล, การซื้อขายลดเช็ค วารสารสมาคมไทยเงินทุนและหลักทรัพย์

๑. การกำหนดเป้าหมาย ยอดวงเงินซื้อลดเช็ค และการแยกประเภทของวงเงิน ขึ้นตอนนี้ ขึ้นกับการประเมินความสามารถในการปล่อยสินเชื่อด้านการซื้อลดเช็ค ของบริษัทเงินทุนแต่ละบริษัทเองว่าจะมีความสามารถในวงเงินเท่าใด ซึ่งมีปัจจัยที่กำหนด คือ

- สัดส่วนระยะเวลาของเงินที่ระดมจากประชาชนในการซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของบริษัท ซึ่งย่อมมีสัดส่วนแตกต่างกันไป ในปัจจุบันจะสามารถประมาณได้ดังนี้

๑ - ๓๐ วัน	ประมาณ	๒๘ %
๓๑ - ๔๐ วัน	ประมาณ	๔ %
๔๑ - ๑๘๐ วัน	ประมาณ	๑ %
๑๘๑ - ๒๗๐ วัน	ประมาณ	๖ %
๒๗๑ - ๓๖๔ วัน	ประมาณ	๖ %
๑ ปี	ประมาณ	๔๕ %

ตัวเลขนี้ก็จะเป็นตัวกำหนดวงเงินคร่าว ๆ ของการปล่อยเงินกู้ด้านซื้อลดเช็คของบริษัทเงินทุนแต่ละบริษัทได้ ว่าทั้งหมดบริษัทจะปล่อยได้ในวงเงินเท่าใด ขึ้นอยู่กับ

- นโยบายและขนาดของบริษัท เป็นตัวกำหนดที่สำคัญ บริษัทเงินทุนขนาดใหญ่จะมีวงเงินด้านการซื้อลดเช็คไม่มากนัก เพราะบริษัทเงินทุนระดับนี้ส่วนใหญ่จะมีเงินให้กู้เป็นโครงการที่ใหญ่ ๆ และมีผลตอบแทนเป็นกอบเป็นกำ และคิดว่าเป็นการไม่คุ้มค่าใช้จ่ายหากจะมาทำการซื้อลดเช็คจุกจิก ดังนั้น นโยบายของบริษัทย่อมจะถูกกำหนดไปในแนวทางหนึ่ง แต่ก็อาจเป็นไปได้ที่บริษัทเงินทุนขนาดใหญ่จะมีนโยบายปล่อยสินเชื่อด้านการซื้อลดเช็ค

ส่วนบริษัทเงินทุนขนาดกลาง ๆ และเล็กก็จะดำเนินการด้านการซื้อลดเช็คมากเพราะลูกค้าเป็นรายย่อย ๆ และมีความต้องการรับบริการของบริษัทเงินทุนทางด้านนี้โดยเฉพาะ และส่วนมากวงเงินปล่อยกู้ของบริษัทพวกนี้ก็มีไม่มากนักพอที่จะปล่อยเงินกู้ในโครงการที่ใหญ่ ๆ

เมื่อบริษัทเงินทุนนั้น ๆ ได้ตั้งวงเงินสำหรับการซื้อลดเช็คแล้วว่าจะเป็นวงเงินเท่าใดในป็นั้น ๆ การพิจารณาต่อไปก็คือการจัดสรรวงเงินนั้นว่าจะซื้อลดเช็คทางด้านใดบ้าง และเป็นวงเงินเท่าใด การพิจารณาต้องขึ้นกับความเหมาะสมในแต่ละโอกาส เช่น ในภาวะปัจจุบันกิจการเครื่องใช้ไฟฟ้าดี ก็อาจจะตั้งวงเงินซื้อลดเช็คทางด้านนี้มากหน่อย การจัดสรรวงเงินนี้ก็ เป็นสิ่งสำคัญและ

เมื่อจัดสรรแล้วทางบริษัทควรจะทำให้ได้ตามที่จัดสรรวงเงินไว้ แต่ก็ต้องคำนึงว่าไม่ควรปล่อยวงเงินในค้ำในค้ำด้านหนึ่งมากเกินไป และสิ่งที่จะลืมไม่ได้ คือ การพิจารณาทบทวนวงเงินที่ผ่านมาแล้วในอดีตว่าจัดสรรเป็นอย่างไร

๒. การพิจารณาวงเงินของลูกค้ำแต่ละราย ควรพิจารณาตามขั้นตอนดังนี้

- จุดประสงค์ในการขอเปิดวงเงิน
- ความเสี่ยงในกิจการนั้น ๆ
- กำลังการชำระหนี้สิน
- หลักทรัพย์ค้ำประกัน หรือผู้ค้ำประกัน^๑

จุดประสงค์ในการขอเปิดวงเงิน ทางบริษัทต้องตรวจดูให้แน่ชัดว่าตรงกับที่ขอหรือไม่ พิจารณาความเสี่ยง และความสามารถในการชำระหนี้สิน หากเช็คที่นำมาขายลดไม่ผ่านและประการสุดท้ายหลักทรัพย์ค้ำประกันหรือบุคคลค้ำประกัน โดยบางครั้งต้องพิจารณาถึงความคุ้มหรือไม่คุ้ม หากเกิดการฟ้องร้องขึ้นด้วย

๓. ข้อมูลที่จำเป็นและสำคัญจากลูกค้ำ เช่น

- งบยืนยันยอดของธนาคาร และงบการเงินต่าง ๆ
- หนังสือบริคณห์สนธิ
- หนังสือรับรองจากหน่วยราชการที่ลูกค้ำเกี่ยวข้อง
- ใบขอเปิดวงเงินขายลดเช็ค และการสัมภาษณ์ติดต่อกับลูกค้ำโดยตรง

เอกสารข้อมูลข้างต้นจะต้องตรวจดูอย่างละเอียดว่าถูกต้อง และตรงกับข้อ ๒ ที่กล่าวมาแล้ว งบยืนยันยอดจากธนาคาร และงบการเงินต่าง ๆ ของลูกค้ำเป็นข้อมูลตัวเลขที่จะต้องพิจารณาเป็นพิเศษ และต้องไม่ลืมว่าเอกสารข้อมูลจากลูกค้ำทุกชนิดจะต้องเป็นข้อมูลในปัจจุบัน

^๑ เล่มเดียวกัน, หน้า ๒๑.

การสัมภาษณ์ติดต่อกับลูกค้าโดยตรงก็เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอบยันขั้นสุดท้ายกับข้อมูลและ เอกสารต่าง ๆ ที่ได้รับจากลูกค้านั้นเอง นอกจากนี้ทางบริษัทก็อาจจะขอข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับลูกค้า เช่น

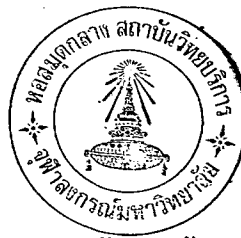
- การเกี่ยวข้องติดต่อกับสถาบันการเงินอื่น
- การพิจารณาให้สินเชื่อของลูกค้าต่อลูกค้ารายใหญ่ ๆ ของลูกค้าอีกทีหนึ่ง
- ผู้ถือหุ้น
- ภาวะการดำเนินงานของลูกค้า
- ลู่ทางในอนาคตที่คาดหวังและความเป็นไปได้

๔. การพิจารณาข้อมูลในขั้นแรก เมื่อได้ข้อมูล เอกสาร สัมภาษณ์ลูกค้าจากข้อต้น ๆ แล้วว่าพอที่จะเชื่อถือได้ และตรงกับความเป็นจริง ต่อไปก็จะถึงการพิจารณาข้อมูลเหล่านี้ เช่น

ยอดขายเฉลี่ยเดือนละ	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ^๑
ขายเชื่อ (๕๐%)	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ในการขายเชื่อเป็นขายเชื่อได้รับเช็คล่วงหน้า	๕๐๐,๐๐๐ บาท
ระยะเวลาให้เครดิตแก่ลูกค้า	๑ - ๒ เดือน
ดังนั้นจะมีเช็คล่วงหน้ามากที่สุด	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามเป้าหมายยอดขายเพิ่มขึ้น ๒๐% ต่อเดือน เพราะฉะนั้นเช็คล่วงหน้าจะมากที่สุด หลังเพิ่มยอดขายแล้วประมาณ ๒,๑๖๐,๐๐๐ บาท ต่อเดือน (๑,๕๐๐,๐๐๐ + ๓๖๐,๐๐๐) ซึ่งก็จะเวียนกันไปเรื่อย ๆ ทุกเดือน เป็นจำนวนเงินเท่า ๆ กัน แต่ลูกค้าได้วงเงินกับสถาบันการเงินอื่นในวงเงินขายลดเช็คอยู่แล้ว ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถ้าลูกค้ามาขอวงเงินแก่บริษัทเพิ่มอีก ทางบริษัทก็ต้องพิจารณาเป็นพิเศษว่าทำไม เพราะวงเงินเดิมก็เพียงพออยู่แล้ว ลูกค้าอาจมีปัญหาบางประการทางการเงินกับสถาบันการเงินที่ขอเปิดวงเงินอยู่เดิม เช่น ที่เดิมอัตราดอกเบี้ยอาจสูง หรืออาจมีเหตุผลอื่นที่อาจจำเป็นและไม่จำเป็นก็ได้ นอกจากนั้นยังต้องพิจารณาประกอบกับผู้บริหารบริษัทในด้านประวัติความสามารถในการทำงานและฐานะของบริษัทอีกด้วย

^๑ เล่มเดียวกัน, หน้า ๒๒.

๕. หลักการวิเคราะห์โดยย่อ และหลักคำประกัน ชั้นตอนนี้เป็นการพิจารณาอย่างละเอียด จากข้อมูลที่ได้รับมาแล้วข้างต้น โดยจะพิจารณาถึง

- ความเสี่ยงของธุรกิจและการชำระหนี้ที่มีผลผูกพันกับการให้เครดิตของลูกค้าแก่ ลูกค้ารายใหญ่ ทั้งวิธีการและระยะเวลาการให้เครดิต

- ยอดขายสินค้าและผลกำไรรวมทั้งคู่แข่งชั้นของลูกค้าด้วย

- จำนวนหนี้สินของลูกค้าที่มีต่อเจ้าหนี้รายอื่น ๆ

- ตรวจสอบฐานะของลูกค้ารายใหญ่ของลูกค้า

- นโยบายของรัฐบาลต่อสินค้าที่ลูกค้าผลิตจำหน่าย

- การพิจารณาหลักทรัพย์หรือบุคคลที่ค้ำประกัน ในกรณีที่หลักทรัพย์เป็นที่ดิน หรือ อาคาร บริษัทอาจรับหลักทรัพย์ค้ำประกันนั้นโดยให้วงเงินในอัตรา ๘๐ - ๙๐% ของราคาประเมิน อันนี้จะแตกต่างกันการให้สินเชื่อประเภทอื่นเล็กน้อย เนื่องจากว่าการขายลดเช็คนั้น เรามีบุคคลที่สาม คือเจ้าของเช็คเข้ามาร่วมเป็นลูกหน้อยด้วย และการขายลดเช็คนั้น เช็คต่าง ๆ จะลดยไปในตัวของมันเอง เพราะฉะนั้นการประเมินราคาในการให้เงินกู้หรือเป็น Revolving Line นั้น เราอาจเปิดวงเงินให้ ๖๐% ของราคาประเมิน แต่ในการขายลดเช็คนั้น เราอาจให้ได้ถึง ๘๐% ของราคาประเมิน^๑

ส่วนบุคคลค้ำประกัน นอกจากจะพิจารณาความเหมาะสม ชื่อเสียง ของบุคคลนั้นแล้ว หากเป็นไปได้ควรมีผู้บริหารการเงินของบริษัทลูกค้าเข้ามาร่วมค้ำประกันด้วย ก็จะเป็นผลดี ยิ่งขึ้น เพราะหากเกิดปัญหาขึ้นผู้บริหารการเงินของบริษัทก็ต้องรีบแก้ไขปัญหาก็เกิดขึ้นทันที เพราะตัวเองร่วมรับผิดชอบอยู่

^๑ เล่มเดียวกัน, หน้า ๒๓.

๖. การทำสัญญาขายลด เช็ค เป็นสัญญาการขายตัวเงินที่แตกต่างจากสัญญาเงินกู้ ลูกค้ำที่เป็นบริษัทจำกัด จึงต้องมีวัตถุประสงค์ในการนี้ ปรากฏในหนังสือบริคณห์สนธิ ซึ่งระบุว่า "ขอให้จัดหาแหล่งเงินเพื่อใช้ในกิจการของบริษัท" หรือ "มีวัตถุประสงค์ให้ขายตัวเงินที่บริษัทได้รับ" แต่หากไม่มีก็อาจจะทำการนี้ได้โดยให้ลูกค้ำมีมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติให้ทำกิจการนั้น ๆ และส่งสำเนารายงานให้ทางบริษัททราบด้วย บางบริษัทก็จะมีข้อตกลง (Master Agreement) ซึ่งเป็นสัญญาอีกฉบับหนึ่งคลุมไว้อีกที ซึ่งควรมีข้อความ ดังต่อไปนี้

ก. กำหนดวงเงินแก่ลูกค้ำ และข้อตกลงว่าจะมากหรือน้อยกว่าวงเงินได้ที่เปอร์เซ็นต์ อัตราส่วนลด และระยะเวลาซื้อลดทั้งหมด เช่น ๑๒ เดือน เป็นต้น

ข. บริษัทอาจจะพิจารณาขีดอัตราส่วนลดเกินตามที่ระบุตามข้อ ก. หากบริษัทเห็นสมควรโดยถือเป็นสิทธิขาด

ค. บริษัทมีสิทธิบอกเลิกสัญญานี้ แต่ความผูกพันที่ลูกค้ำมีอยู่เดิมกับบริษัทยังคงมีผลอยู่ต่อไป

ง. บริษัทมีสิทธิจะรับซื้อหรือไม่รับซื้อลด เช็คฉบับใดก็ได้ตามความเห็นชอบของบริษัทในวงเงินที่กำหนดตามข้อ ก.

นอกจากนี้ยังอาจจะต้องมีเงื่อนไขในการใช้วงเงิน หลังจากได้รับอนุมัติวงเงินพร้อมทั้งทำสัญญาแล้ว เช่น

ก. กำหนดเปอร์เซ็นต์สูงสุดของจำนวนเงินในเช็คแต่ละใบที่ลูกค้ำนำมาขายลด เช่น ไม่ควรเกิน ๑๐% ของจำนวนวงเงินทั้งหมดของลูกค้ำรายนั้น

ข. กำหนดระยะเวลาที่จะนำมาขายลดของเช็คแต่ละใบ

๗. วิเคราะห์เช็คที่นำมาขายลดเมื่อลูกค้ำใช้วงเงินแล้วโดยมีการบันทึกรายละเอียดของลูกค้ำแต่ละราย และเช็คที่นำมาขายลด ซึ่งมีวิธีการมากมายและจุดประสงค์แตกต่างกันไป เช่น ดูหมายเลขบัญชี หมายเลขเช็ค เพื่อพิจารณาว่าเขามีการหมุนเวียนเท่าใด หรือเฉพาะตั้งใจจะมาขายลดกับบริษัทเราโดยเฉพาะ เก็บรายละเอียด ดูประวัติสำหรับการตัดสินใจให้เปิดวงเงินในอนาคต และรายละเอียดเหล่านี้อาจจะจำเป็นต้องใช้สำหรับการมีปัญหาด้านการฟ้องร้องก็ได้

ตารางที่ ๑๔

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทเงินทุน

(หน่วย : ล้านบาท)

	พันธบัตรรัฐบาล และที่รัฐบาล ค้ำประกัน	หลักทรัพย์จดทะเบียน และหลักทรัพย์ ปรับอนุญาติ	หลักทรัพย์ อื่น ๆ	รวม	รายการปรับมูลค่า (ดอกเบี้ยและเงิน ปันผลค้างรับ)	รวมทั้งสิ้น	จำนวน บริษัท
๒๕๑๔							
กันยายน	๕๕๘.๑	๒๖๖.๕	๓๑๓.๔	๑,๕๓๗.๙	๑๒.๗	๑,๕๕๐.๖	๔๗
ธันวาคม	๑,๐๕๘.๕	๒๘๖.๖	๓๒๘.๕	๑,๖๗๓.๖	๑๘.๖	๑,๖๙๒.๒	๔๕
๒๕๒๐							
มีนาคม	๑,๒๓๕.๕	๓๒๕.๓	๓๓๖.๒	๑,๘๙๗.๐	๑๕.๒	๑,๙๑๒.๒	๑๐๖
มิถุนายน	๑,๓๕๐.๕	๓๓๑.๗	๔๒๓.๘	๒,๐๙๖.๐	๒๑.๓	๒,๑๑๗.๓	๑๑๑
กันยายน	๑,๕๖๘.๕	๕๕๕.๘	๕๓๕.๕	๒,๖๕๙.๘	๒๗.๕	๒,๖๘๗.๓	๑๑๑
ธันวาคม	๑,๖๖๓.๑	๘๐๖.๑	๕๐๘.๑	๒,๙๗๗.๓	๓๐.๒	๓,๐๐๗.๕	๑๑๒
๒๕๒๑							
มีนาคม	๑,๗๗๕.๑	๑,๑๗๕.๒	๕๕๑.๕	๓,๕๐๑.๖	๓๕.๕	๓,๕๓๗.๑	๑๑๓
มิถุนายน	๑,๘๕๑.๗	๑,๓๑๓.๕	๖๒๘.๑	๓,๗๙๓.๓	๓๕.๕	๓,๘๒๘.๘	๑๑๓
กันยายน	๒,๐๗๗.๒	๑,๕๕๘.๕	๕๖๕.๓	๔,๑๙๙.๐	๓๖.๕	๔,๒๓๖.๕	๑๑๓
ธันวาคม	๒,๕๖๕.๕	๑,๖๖๖.๕	๖๓๕.๕	๔,๘๖๗.๕	๕๓.๕	๔,๙๒๑.๐	๑๑๓
๒๕๒๒							
มีนาคม	๒,๘๕๕.๒	๑,๗๕๖.๕	๘๖๕.๒	๕,๔๗๖.๙	๕๓.๗	๕,๕๓๐.๖	๑๑๓
มิถุนายน	๒,๗๐๘.๖	๑,๖๕๖.๕	๘๖๖.๗	๕,๒๓๑.๘	๕๐.๖	๕,๒๘๒.๔	๑๑๓
กันยายน	๒,๘๖๗.๖	๑,๖๓๖.๕	๘๖๐.๕	๕,๓๖๔.๖	๕๖.๒	๕,๔๒๐.๘	๑๑๒

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินที่กู้ยืมของบริษัทเงินทุนแยกตามประเภทลูกหนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

	๒๕๑๔		๒๕๒๐				๒๕๒๑				๒๕๒๒		
	กย.	ธค.	มีค.	มิย.	กย.	ธค.	มีค.	มิย.	กย.	ธค.	มีค.	มิย.	กย.
บุคคลธรรมดา	๔,๔๑๔.๐	๕,๑๓๒.๒	๕,๔๔๘.๑	๖,๓๘๖.๔	๗,๗๘๔.๐	๑๐,๐๖๐.๒	๑๑,๑๑๔.๘	๑๑,๕๐๘.๘	๑๓,๒๕๔.๐	๑๗,๓๖๓.๔	๑๗,๘๖๐.๕	๑๖,๖๗๘.๓	๑๖,๑๐๔.๘
บริษัทจำกัด	๑๔,๗๒๕.๓	๑๖,๖๘๗.๒	๑๖,๔๕๓.๘	๑๗,๘๔๘.๕	๑๘,๑๑๓.๘	๑๘,๕๓๕.๘	๑๘,๕๐๘.๗	๒๑,๒๖๕.๒	๒๓,๐๕๖.๘	๒๕,๒๓๑.๒	๒๕,๘๒๕.๓	๒๔,๕๖๕.๓	๒๔,๕๑๕.๓
ธนาคาร	๖๕๕.๓	๖๕๗.๒	๕๔๗.๒	๒๘๕.๕	๕๒๘.๐	๕๘๖.๗	๕๖๑.๐	๓๒๒.๑	๕๒๗.๕	๓๔๕.๗	๓๖๖.๕	๓๕๗.๖	๕๕๗.๗
บริษัทเงินทุน	๑,๖๗๓.๒	๒,๕๑๐.๔	๒,๑๕๐.๕	๒,๑๒๒.๕	๒,๕๐๑.๖	๓,๕๖๐.๕	๒,๘๐๖.๕	๒,๕๒๒.๗	๕,๗๓๕.๘	๕,๑๖๕.๕	๕,๕๐๒.๒	๒,๖๕๕.๑	๒,๕๕๕.๑
สถาบันการเงินอื่น	๒๕๐.๑	๒๘๘.๕	๒๘๗.๘	๓๑๓.๕	๕๘๖.๕	๕๒๕.๗	๖๕๕.๕	๘๕๖.๗	๑,๐๘๐.๕	๕๕๗.๕	๑,๑๑๐.๕	๑,๓๓๗.๕	๑,๕๗๕.๓
นิติบุคคลอื่น	๕๕.๒	๕๕.๖	๕๕.๕	๑๕๒.๕	๕๗.๕	๕๕.๑	๕๓.๓	๕๕.๕	๕๖.๕	๕๕.๕	๕๕.๕	๕๕.๑	๑๓๖.๑
รวม	๒๑,๗๕๓.๑	๒๕,๒๒๕.๐	๒๕,๐๐๖.๘	๒๗,๑๕๐.๑	๒๘,๒๖๗.๓	๓๓,๖๑๖.๕	๓๕,๕๘๖.๖	๓๗,๓๒๐.๐	๕๒,๖๕๑.๑	๕๘,๑๑๕.๐	๕๘,๖๕๓.๕	๕๖,๗๒๖.๘	๕๕,๘๓๖.๓
อัตราส่วนร้อยละ													
บุคคลธรรมดา	๒๐.๒๕	๒๐.๓๕	๒๑.๕๕	๒๓.๕๒	๒๖.๖๐	๒๕.๕๓	๓๑.๗๗	๓๑.๕๑	๓๑.๑๕	๓๖.๐๘	๓๖.๗๑	๓๕.๗๐	๓๕.๑๕
บริษัทจำกัด	๖๗.๖๕	๖๖.๑๕	๖๖.๒๐	๖๕.๗๕	๖๑.๘๕	๕๖.๓๕	๕๕.๕๘	๕๖.๒๘	๕๕.๐๗	๕๐.๓๖	๕๑.๐๒	๕๕.๗๖	๕๕.๓๕
ธนาคาร	๓.๐๑	๒๖.๐๕	๑.๗๕	๑.๐๕	๑.๘๖	๑.๕๕	๒.๗๕	๐.๘๖	๑.๐๐	๐.๗๒	๐.๗๕	๐.๗๕	๑.๑๕
บริษัทเงินทุน	๗.๖๕	๙.๕๖	๘.๖๐	๗.๘๒	๘.๒๑	๑๐.๕๕	๘.๐๒	๗.๘๓	๑๑.๑๐	๑๐.๗๓	๘.๐๕	๕.๗๕	๕.๕๗
สถาบันการเงินอื่น	๑.๑๐	๑.๑๕	๑.๑๕	๑.๑๖	๑.๖๕	๑.๕๖	๑.๘๖	๒.๒๗	๒.๕๓	๑.๕๕	๒.๘๓	๒.๘๖	๓.๕๓
นิติบุคคลอื่น	๐.๒๑	๐.๑๕	๐.๒๕	๐.๗๑	๐.๒๐	๐.๑๓	๐.๑๒	๐.๑๕	๐.๑๑	๐.๑๒	๐.๑๕	๐.๒๐	๐.๓๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล	๕๗	๕๘	๑๐๖	๑๑๑	๑๑๑	๑๑๒	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๓	๑๑๒

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๐
เงินให้กู้ยืมแยกตามลักษณะการให้กู้ยืม

(หน่วย : ล้านบาท)

	ธันวาคม ๒๕๑๔		ธันวาคม ๒๕๒๐		ธันวาคม ๒๕๒๑		กรกฎาคม ๒๕๒๒	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
<u>เงินให้กู้ยืมเพื่อธุรกิจเงินทุน</u>								
เงินให้กู้ยืมและตัวเงินรับจากสถาบันการเงิน	๓,๑๕๒.๒	๑๒.๕๖	๓,๓๗๕.๗	๑๐.๐๓				
เมื่อทวงถาม					๓,๕๒๖.๔	๗.๓๓	๒,๓๐๕.๒	๕.๕๓
เมื่อสิ้นระยะเวลา					๑,๒๕๓.๖	๒.๖๔	๕๘๐.๔	๑.๒๔
เงินให้กู้ยืมอื่น ๆ	๔,๒๕๔.๒	๑๖.๘๘	๕,๓๗๕.๐	๑๕.๕๘				
เมื่อทวงถาม					๑,๕๕๖.๔	๓.๓๐	๑,๘๑๐.๗	๓.๘๘
เมื่อสิ้นระยะเวลา					๖,๕๐๓.๒	๑๓.๕๑	๗,๗๑๒.๑	๑๖.๕๑
ตัวเงินรับ	๑๕,๓๗๐.๘	๖๐.๔๔	๑๘,๒๒๖.๔	๕๕.๑๖				
เมื่อทวงถาม					๖,๕๖๐.๓	๑๓.๖๓	๖,๖๐๖.๖	๑๕.๑๔
เมื่อสิ้นระยะเวลา					๑๗,๓๕๘.๕	๓๖.๐๕	๑๗,๑๕๐.๓	๓๖.๗๑
ลูกหนี้ตามสัญญาผ่อนชำระ	๒,๕๑๑.๑	๙.๕๖	๓,๓๕๗.๒	๑๑.๐๗	๓,๖๗๕.๒	๗.๖๕	๓,๘๐๓.๑	๘.๑๔
รวม	๒๕,๑๘๕.๓	๙๙.๘๓	๓๐,๓๓๘.๕	๙๐.๑๕	๕๐,๕๕๘.๐	๘๔.๑๕	๓๔,๕๖๗.๘	๘๕.๕๔
<u>เงินให้กู้ยืมเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์</u>								
บัญชีลูกค้าและลูกหนี้บริษัทหลักทรัพย์					๕,๕๕๕.๐	๙.๕๖	๒,๖๑๔.๓	๕.๖๐
เงินให้กู้เพื่อซื้อหลักทรัพย์					๓,๐๗๕.๔	๖.๓๔	๔,๑๕๑.๓	๘.๘๖
รวม	๘๑.๔	๐.๑๗	๓,๓๑๔.๓	๙.๘๕	๘,๖๓๐.๔	๑๕.๘๙	๖,๗๖๕.๖	๑๔.๔๖
รวมเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น	๒๕,๒๖๖.๗	๑๐๐	๓๓,๖๕๒.๗	๑๐๐	๕๙,๑๘๘.๔	๑๐๐	๔๑,๓๓๓.๔	๑๐๐
จำนวนบริษัทที่รวบรวมข้อมูล	๔๔			๑๑๒		๑๑๓		๑๑๓

บริษัทราชาเงินทุนจำกัด ใช้ตัวเลข ณ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๒๒

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ ๒๑

เงินที่กู้ยืมแยกตามระยะเวลา

(หน่วย : ล้านบาท)

	จำนวน บริษัท	ระยะเวลาที่กู้ยืม						เงินกู้ยืมรวม (๑๐๐%)
		เมื่อทางกรม	ร้อยละ	ไม่เกิน ๑ ปี	ร้อยละ	เกิน ๑ ปี	ร้อยละ	
๒๕๑๔								
กินยาชน	๔๗	๗,๒๘๒.๐	๓๓.๕๔	๑๐,๗๑๕.๒	๔๕.๒๖	๓,๗๕๕.๔	๑๗.๒๐	๒๑,๗๔๒.๖
ธันวาคม	๔๔	๘,๕๑๕.๐	๓๓.๓๖	๑๒,๕๑๖.๕	๔๕.๖๖	๕,๒๕๓.๕	๑๗.๐๖	๒๖,๒๘๕.๐
๒๕๒๐								
มีนาคม	๑๐๖	๘,๑๐๕.๘	๓๒.๕๑	๑๒,๗๕๘.๐	๕๑.๐๖	๕,๑๕๕.๐	๑๖.๕๓	๒๕,๐๑๖.๘
มิถุนายน	๑๑๑	๗,๕๖๖.๓	๒๙.๓๑	๑๔,๕๖๘.๘	๕๓.๕๖	๕,๖๖๕.๐	๑๗.๑๓	๒๗,๗๙๙.๑
กินยาชน	๑๑๑	๘,๕๖๑.๒	๒๙.๒๕	๑๕,๕๕๕.๓	๕๓.๐๖	๕,๑๖๐.๘	๑๗.๖๓	๒๙,๒๗๗.๓
ธันวาคม	๑๑๒	๑๐,๖๒๕.๒	๓๑.๖๑	๑๗,๕๗๘.๑	๕๖.๐๐	๕,๕๑๓.๖	๑๖.๔๐	๓๓,๗๑๖.๙
๒๕๒๑								
มีนาคม	๑๑๓	๑๑,๐๒๑.๗	๓๑.๕๑	๑๗,๕๗๖.๓	๕๐.๒๓	๖,๓๘๘.๖	๑๘.๒๖	๓๔,๙๘๖.๖
มิถุนายน	๑๑๓	๑๑,๕๑๐.๖	๓๑.๖๕	๑๘,๕๕๘.๓	๕๕.๗๐	๖,๕๖๐.๑	๑๘.๖๕	๓๖,๖๒๙.๐
กินยาชน	๑๑๓	๑๕,๑๓๖.๑	๓๕.๕๐	๒๐,๖๕๑.๓	๕๘.๕๓	๖,๕๕๓.๗	๑๖.๐๗	๔๒,๓๔๑.๑
ธันวาคม	๑๑๓	๑๖,๓๕๖.๓	๓๕.๐๗	๒๕,๖๕๓.๐	๕๑.๓๖	๗,๐๒๕.๗	๑๕.๖๑	๔๙,๐๓๕.๐
๒๕๒๒								
มีนาคม	๑๑๓	๑๖,๒๓๑.๕	๓๓.๓๖	๒๕,๖๕๖.๗	๕๐.๖๗	๗,๗๖๕.๕	๑๕.๙๗	๔๙,๖๕๓.๗
มิถุนายน	๑๑๓	๑๘,๕๑๕.๐	๓๑.๗๑	๒๓,๕๓๓.๘	๕๐.๑๕	๘,๕๗๕.๐	๑๘.๑๕	๕๐,๖๒๓.๘
กินยาชน	๑๑๒	๑๘,๒๕๗.๕	๓๑.๐๘	๒๖,๗๓๕.๖	๕๕.๖๐	๘,๕๕๕.๓	๑๕.๓๖	๕๓,๕๔๘.๓

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ ๒๒

เงินให้กู้ยืมของบริษัทเงินทุน แยกตามวัตถุประสงค์

(หน่วย : ล้านบาท)

	วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม											
	จำนวนบริษัท	การเกษตรประมงป่าไม้	การเหมืองแร่	การอุตสาหกรรม	การก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์	การนำเข้า	การส่งออก	การค้าสินค้าปลีก	การธนาคารสถาบันการเงิน	การสาธารณูปโภคบริการ	การบริโภคส่วนบุคคล	รวม
๒๕๑๔												
กินยาชน	๔๗	๑๘๖.๖ (๐.๘๕)	๑๘๘.๔ (๐.๘๑)	๗,๘๐๗.๓ (๓๕.๖๕)	๑,๘๖๕.๓ (๘.๕๑)	๑,๕๕๓.๘ (๗.๐๕)	๔๑๗.๘ (๑.๘๑)	๒,๘๘๘.๕ (๑๓.๑๔)	๒,๗๕๕.๘ (๑๒.๕๘)	๑,๒๘๑.๐ (๕.๘๕)	๒,๕๕๕.๑ (๑๓.๕๑)	๒๑,๘๐๓.๕ (๑๐๐)
ธันวาคม	๔๘	๒๑๐.๐ (๐.๘๓)	๒๓๕.๐ (๐.๘๓)	๘,๓๖๓.๐ (๓๖.๑๕)	๒,๒๑๕.๕ (๙.๘๐)	๑,๖๗๖.๗ (๖.๖๕)	๘๗๕.๖ (๑.๘๐)	๓,๕๘๘.๒ (๑๕.๐๒)	๓,๕๗๘.๗ (๑๕.๑๕)	๑,๕๓๘.๒ (๕.๗๐)	๓,๒๓๖.๒ (๑๖.๘๓)	๒๕,๒๒๕.๐ (๑๐๐)
๒๕๒๐												
มีนาคม	๑๐๖	๑๕๑.๘ (๐.๗๗)	๒๐๕.๐ (๐.๘๕)	๘,๕๒๖.๒ (๓๘.๑๓)	๒,๑๕๑.๗ (๙.๗๗)	๑,๕๘๑.๗ (๕.๕๓)	๕๑๕.๒ (๒.๐๘)	๓,๖๐๒.๕ (๑๕.๕๒)	๓,๒๓๗.๘ (๑๖.๕๖)	๑,๖๕๖.๐ (๖.๕๕)	๓,๓๗๕.๒ (๑๓.๕๑)	๒๕,๕๘๐.๐ (๑๐๐)
มิถุนายน	๑๑๑	๒๖๓.๗ (๐.๘๗)	๑๕๐.๑ (๐.๕๕)	๘,๐๕๓.๕ (๓๓.๕๕)	๒,๕๖๒.๐ (๙.๐๗)	๑,๖๕๖.๕ (๖.๑๐)	๕๒๕.๕ (๑.๕๕)	๔,๑๓๓.๓ (๑๕.๒๒)	๓,๒๓๓.๕ (๑๑.๕๑)	๑,๘๓๕.๘ (๖.๗๖)	๓,๗๕๗.๓ (๑๓.๕๕)	๒๗,๑๕๐.๑ (๑๐๐)
กินยาชน	๑๑๑	๒๕๑.๕ (๑.๐๐)	๑๕๕.๗ (๐.๕๕)	๘,๐๓๖.๐ (๓๑.๐๐)	๒,๘๐๐.๑ (๙.๕๗)	๑,๖๕๕.๕ (๕.๖๕)	๕๖๕.๕ (๑.๕๓)	๔,๓๐๐.๖ (๑๕.๖๕)	๓,๗๕๕.๒ (๑๖.๕๓)	๑,๘๗๑.๗ (๖.๓๕)	๔,๗๗๓.๒ (๑๖.๓๑)	๒๕,๒๖๗.๓ (๑๐๐)
ธันวาคม	๑๑๒	๓๗๐.๐ (๑.๑๐)	๒๑๓.๑ (๐.๖๓)	๘,๕๕๗.๕ (๓๖.๖๕)	๓,๑๗๖.๗ (๙.๕๕)	๑,๗๕๕.๕ (๕.๐๓)	๕๖๐.๘ (๑.๖๗)	๕,๗๐๖.๗ (๑๕.๐๐)	๕,๑๐๖.๐ (๑๕.๑๕)	๑,๘๖๒.๓ (๕.๕๕)	๖,๘๖๗.๕ (๒๐.๕๓)	๓๓,๖๑๕.๕ (๑๐๐)
๒๕๒๑												
มีนาคม	๑๑๓	๓๓๐.๑ (๐.๘๕)	๒๘๓.๕ (๐.๘๑)	๘,๒๕๑.๐ (๓๖.๕๖)	๓,๕๖๕.๑ (๙.๕๐)	๑,๘๕๖.๕ (๕.๒๗)	๖๓๕.๕ (๑.๘๒)	๕,๐๓๗.๗ (๑๕.๕๐)	๔,๒๗๗.๓ (๑๖.๒๓)	๑,๕๕๕.๕ (๕.๖๐)	๓,๘๖๐.๗ (๑๖.๕๗)	๓๕,๕๘๓.๖ (๑๐๐)
มิถุนายน	๑๑๓	๓๕๕.๐ (๐.๘๕)	๓๕๕.๒ (๐.๘๕)	๘,๖๓๘.๗ (๓๕.๘๓)	๓,๐๓๖.๒ (๑๐.๓๖)	๒,๐๒๘.๕ (๕.๕๕)	๗๐๑.๖ (๑.๘๘)	๕,๖๖๖.๖ (๑๕.๑๕)	๕,๕๕๕.๑ (๑๖.๓๑)	๒,๐๖๓.๗ (๕.๕๓)	๔,๐๕๕.๖ (๑๖.๕๕)	๓๗,๓๑๘.๖ (๑๐๐)
กินยาชน	๑๑๓	๓๘๐.๐ (๐.๘๕)	๓๕๖.๖ (๐.๘๕)	๑๐,๒๓๖.๓ (๔๑.๐๑)	๔,๓๘๖.๖ (๑๐.๒๘)	๒,๐๓๕.๓ (๕.๘๗)	๕๘๑.๖ (๑.๓๖)	๖,๒๘๓.๑ (๑๕.๗๓)	๖,๖๕๓.๑ (๑๕.๗๐)	๒,๒๓๑.๑ (๕.๕๕)	๔,๓๑๑.๕ (๑๖.๕๕)	๔๒,๖๕๑.๑ (๑๐๐)
ธันวาคม	๑๑๓	๓๕๓.๕ (๐.๘๒)	๔๐๐.๕ (๐.๘๓)	๑๐,๕๗๖.๒ (๔๑.๗๖)	๕,๐๕๕.๒ (๑๐.๕๕)	๒,๑๑๕.๕ (๕.๓๕)	๖๐๐.๑ (๑.๖๕)	๖,๖๕๕.๒ (๑๓.๕๕)	๗,๐๑๕.๗ (๑๕.๕๕)	๒,๕๕๕.๖ (๕.๑๕)	๑๒,๘๕๕.๓ (๒๖.๗๕)	๔๕,๑๑๕.๐ (๑๐๐)
๒๕๒๒												
มีนาคม	๑๑๓	๓๕๗.๓ (๐.๘๒)	๔๕๒.๕ (๐.๘๓)	๑๐,๖๕๕.๘ (๔๑.๕๖)	๕,๖๕๗.๕ (๑๑.๖๕)	๒,๑๖๕.๕ (๕.๕๕)	๕๒๒.๗ (๑.๐๗)	๖,๖๕๕.๓ (๑๓.๖๕)	๖,๒๓๗.๕ (๑๖.๗๕)	๒,๖๕๖.๑ (๕.๕๕)	๑๓,๑๓๖.๕ (๒๗.๐๗)	๔๘,๖๕๕.๕ (๑๐๐)
มิถุนายน	๑๑๓	๔๓๕.๕ (๐.๘๕)	๔๗๑.๖ (๑.๐๑)	๑๐,๗๑๓.๘ (๔๒.๕๓)	๕,๕๓๕.๐ (๑๒.๗๕)	๒,๒๕๖.๕ (๕.๕๑)	๕๐๒.๕ (๑.๐๘)	๖,๕๕๓.๕ (๑๕.๐๕)	๕,๘๑๑.๕ (๑๐.๓๐)	๒,๕๕๕.๓ (๕.๕๑)	๑๒,๕๒๖.๐ (๒๖.๕๕)	๕๖,๗๒๖.๕ (๑๐๐)
กินยาชน	๑๑๒	๔๕๐.๒ (๐.๘๕)	๔๕๒.๑ (๐.๘๕)	๑๐,๘๖๑.๖ (๔๓.๕๑)	๕,๖๑๑.๐ (๑๒.๒๕)	๑,๕๓๖.๐ (๕.๒๑)	๕๕๒.๗ (๑.๖๑)	๖,๖๐๕.๕ (๑๕.๕๒)	๕,๘๑๑.๕ (๑๐.๕๐)	๒,๗๐๐.๐ (๖.๐๐)	๑๓,๗๕๕.๕ (๒๕.๕๕)	๕๕,๘๓๖.๓ (๑๐๐)

ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราร้อยละ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การซื้อลดตัวเงินรับเป็นรายการให้กู้ยืมที่สูงสุดของเงินให้กู้ยืม เฉลี่ยประมาณ ๕๖.๔% ของเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น ในปี ๒๕๒๑-๒๕๒๒ ซึ่งอาจแยกพิจารณาออกได้เป็น การซื้อลดตัวเงินรับจากประชาชนและการซื้อลดตัวเงินรับจากสถาบันการเงิน การซื้อลดตัวเงินรับจากประชาชนมีอัตราส่วน ๔๙.๖๘% และ ๕๐.๘๕% ของเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้นในปี ๒๕๒๑, ๒๕๒๒ ตามลำดับ และในสัดส่วนดังกล่าวนี้ส่วนใหญ่ คือ ๓๖.๐๕% และ ๓๖.๗๑% ของเงินกู้ยืมทั้งสิ้น เป็นตัวเงินรับเมื่อสิ้นระยะเวลา ส่วนที่เหลือเป็นการซื้อลดตัวเงินรับจากสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นอัตราส่วนเพียงประมาณ ๖% ของเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น

การให้กู้ยืมเป็นโครงการ (Project Loan)

การให้กู้ยืมชนิดนี้ บริษัทเงินทุนให้กู้ยืมทั้งในระยะสั้น ปานกลาง และมีแนวโน้มจะขยายสินเชื่อในระยะยาวเพิ่มขึ้นด้วย โครงการต่าง ๆ ในที่นี้ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการที่มีขนาดใหญ่ หรือขนาดกลาง ทางบริษัทเงินทุนสามารถให้บริการตั้งแต่

- บริการจัดหาข้อมูล ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ภาวะการเมือง การลงทุน และภาษีอากร
- การจัดทำการศึกษา ความเป็นไปได้ (Pre-feasibility study) ในรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ลู่ทางการค้า การธนาคารการเงิน แนวโน้มต่าง ๆ เสนอแก่ผู้ต้องการลงทุนในด้านการทำวิจัยให้ เช่น
 - ศึกษาตลาด ((Market Studies) อันประกอบด้วย
 - การเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์
 - ความต้องการซื้อและแนวโน้ม
 - การเสนอขายและราคา
 - การตลาดและการจัดจำหน่าย
 - การส่งเสริมและเทคนิคการขาย
 - นโยบายของรัฐบาล

- ศึกษาอุตสาหกรรม (Industry Studies) อันประกอบด้วย^๑

ความต้องการซื้อสำหรับผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรม

การผลิตภายในประเทศเปรียบเทียบกับคำสั่งเข้า

คู่แข่งชั้นในอุตสาหกรรม

ตัวผลิตภัณฑ์และรูปแบบ

ราคาและการจัดจำหน่าย

ข้อมูลรายละเอียดทางการเงินของสมาชิกในอุตสาหกรรม

นโยบายของรัฐบาลและลู่ทางในอนาคต

การจัดทำรายงานนี้จะใช้เวลาประมาณ ๑-๔ เดือน บริษัทจะคิดค่าบริการตามแต่จะได้ออกตรงกับลูกค้า ซึ่งอาจจะเป็นเงินจำนวนหนึ่งตามข้อตกลง หรือเป็นเปอร์เซ็นต์ของเงินลงทุนในแต่ละโครงการก็ได้

- การจัดทำ การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Studies) ซึ่งจะวิเคราะห์แนวโน้มและความถูกต้องเป็นไปได้ในการลงทุนนี้ โดยเฉพาะในประเทศ เช่น ต้นทุนของที่ดิน โรงงาน เครื่องจักร แรงงาน วัสดุคิบบ และจัดทำประมาณการตัวเลขด้วย

- จัดหาผู้ร่วมลงทุนในประเทศ (Establishing Partnerships) กรณีที่เป็นการลงทุนจากต่างประเทศ

- จัดหาปัจจัยทางด้านเทคนิค (Technical Factors) โดยจะมีผู้ช่วยทางเทคนิคสำหรับทั้งในประเทศเองและต่างประเทศ ที่โครงการต้องการ ทั้งผู้ช่วยทางเทคนิคที่มีความสามารถหลาย ๆ ด้าน และความสามารถเฉพาะทางอีกด้วย

- จัดการด้านส่งเสริมสมรรถภาพ (Promotional Status) เป็นการติดต่อกับคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อช่วยเหลือในกิจการที่รัฐบาลส่งเสริม ซึ่งจะมีผลทางด้านภาษี อัตราแลกเปลี่ยน การสั่งซื้อเครื่องจักร และวัสดุคิบบ นอกจากนี้ยังเป็นตัวแทนให้ลูกค้าติดต่อกับสถาบันการเงินอื่น ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อตกลงในเรื่องการเงิน

^๑ เล่มเดียวกัน หน้า ๒.

- การตัดสินใจเลือกทางการเงิน (Weighing Financing Alternatives) ทางบริษัทจะมีการจัดเตรียมโครงสร้างทางการเงินของโครงการ จัดทำทางเลือกของรายชื่อรายงานทางการเงินของโครงการ (Project Financing Report lists) ภายในทุน และโครงสร้างการบริหารที่ได้ตกลงกับลูกค้า นอกจากนี้ยังจัดทำแหล่งเงินกู้ยืมร่วม (Syndication of Project loan) จากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ที่จัดหาได้

การร่วมทุน (Equity Participation) เมื่อได้ตกลงกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทางบริษัทจะประเมินราคาสินทรัพย์ เครื่องจักร ที่ซื้อมาของผู้ร่วมลงทุนเป็นทุนของผู้ถือหุ้น และกิจการใหม่ของลูกค้าที่จะเริ่มก่อตั้งลงมือดำเนินงานได้ทันที

การเช่าซื้อ (Hire Purchase)

เมื่อแรกจัดตั้งบริษัทเงินทุนใหม่ ๆ วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งก็เพื่อทำให้กู้ยืมด้านการเช่าซื้อรถยนต์ ปัจจุบันการเช่าซื้อได้ขยายขอบเขตกว้างขวางขึ้นกว่าเดิม ไม่เพียงแต่การเช่าซื้อรถยนต์เท่านั้น อาจเช่าซื้อบ้าน ห้างสรรพสินค้า และห้างสรรพสินค้าอื่น ที่มีเลขทะเบียน เช่น เครื่องจักร เครื่องพิมพ์ เครื่องจักรทางการเกษตร นอกจากนั้นยังมีประเภทที่อยู่อาศัย บ้านเรือน อาคาร

การตกลงจะสามารถทำได้ทั้งส่วนบุคคลและในนามของธุรกิจ หลักในการเช่าซื้อทางบริษัทเงินทุนจะเป็นผู้ชำระค่าสินค้า สหกรณ์ทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์นั้น ๆ แทนลูกค้าก่อน แล้วลูกค้าจะค่อย ๆ มาผ่อนชำระกับบริษัทเงินทุนอีกทีหนึ่ง ตามระยะเวลา อัตราดอกเบี้ย และจำนวนเงินแต่ละงวดตามที่ได้ตกลงกัน แต่ละรายไป ซึ่งการเช่าซื้อนี้กรรมสิทธิ์ของสินค้า สหกรณ์ทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์นั้นจะเป็นของบริษัทเงินทุนอยู่

การให้เช่าซื้อซึ่งเป็นลูกหนี้ประเภทตามสัญญาผ่อนชำระเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๑๙ มียอดทั้งสิ้น ๒,๔๑๑.๑ ล้านบาท และมีการเพิ่มมากขึ้นในปี ๒๕๒๐ เป็น ๓,๓๕๗.๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๙ ถึง ๓๘.๒๔% รัฐบาลเล็งเห็นว่าการให้เช่าซื้อส่วนใหญ่เป็นการให้เช่าซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งค่อนข้างจะเป็นสิ่งที่ฟุ่มเฟือย และส่วนใหญ่เป็นสินค้าต่างประเทศ ทำให้ประเทศต้องเสียเปรียบดุลยการค้าเพิ่มขึ้น จึงได้กำหนดวงเงินสูงสุดที่บริษัทเงินทุนจะให้เช่าซื้อแก่สังหาริมทรัพย์บางประเภท เช่น รถยนต์นั่งส่วนบุคคล รถบรรทุกชนิดแวน รถพิคอัพ รวมทั้งกับการที่ให้ผู้กู้ยืมและผู้ดำเนินการให้เช่าซื้อใน

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสังหาริมทรัพย์ประเภทดังกล่าว จะเพิ่มขึ้นได้ไม่เกินร้อยละ ๕ ของยอดเงินคงค้าง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้เข้าซื้อนั้น ๆ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ดังนั้น ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ บริษัทเงินทุนทั้งระบบมีลูกหนี้ตามสัญญาผ่อนชำระ ๓,๖๗๕.๒ ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ เพียง ๔.๕๔% แสดงให้เห็นชัดเจนว่าก่อนประกาศใช้กฎหมายนี้บริษัทเงินทุนส่วนใหญ่มีการปล่อยเงินให้เข้าซื้อแก่อสังหาริมทรัพย์ จำพวกรถยนต์มาก และในปี ๒๕๖๒ สิ้นสุดเพียงเดือนกรกฎาคม จำนวนเงินให้สินเชื่อด้านการเข้าซื้อเพิ่มขึ้นเพียง ๓.๓๗% เท่านั้น เนื่องด้วยในปี ๒๕๖๒ บริษัทเงินทุนจำกัด การให้สินเชื่อทุกประเภทลง เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ และการดำเนินงานไม่อำนวยนั่นเอง

เงินให้กู้ยืมเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์

การให้กู้ยืมแก่ลูกค้าหลักทรัพย์เป็นการเพิ่มอำนาจซื้อของลูกค้า และขณะเดียวกันทางบริษัท ก็จะได้รับผลตอบแทนทั้งในรูปค่านายหน้า ดอกเบี้ยรับ แต่ถ้าบริษัทไม่มีการควบคุมอย่างรัดกุมพอ ลูกค้า ใช้จ่ายเงินเกินความสามารถที่จะชำระคืน หรือโดยเฉพาะเมื่อตลาดหลักทรัพย์ซบเซาลูกค้าก็จะขาดทุนมาก ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ บัญชีลูกค้า หลักทรัพย์ ก็จะต้องค้างอยู่กับทางบริษัท ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ขาดสภาพคล่อง การให้กู้ยืมด้านลูกค้าหลักทรัพย์นั้น ในทางปฏิบัติให้กู้ยืมได้ ๓ วิธี คือ

๑. สัญญาเงินกู้ธรรมดา วิธีนี้ทำได้คล้ายคลึงกับการทำสัญญากู้เงินเพื่อจุดประสงค์อย่างอื่น ๆ ลูกค้าต้องการกู้เงินนี้เพื่อขยายวงเงินที่ตนมีอยู่ในการซื้อหลักทรัพย์ วิธีการนี้ค่อนข้างยุ่งยากพอสมควร โดยทางบริษัทจะให้กู้ในอัตรา ๗๐% โดยมีเงินของลูกค้าเอง ๓๐% บริษัทจะให้ลูกค้าทำสัญญากู้ซึ่งจะระบุประวัติผู้กู้ จำนวนเงินที่จะกู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลา ชนิดของหลักทรัพย์ที่นำมาวางค้ำประกัน และรายละเอียดปลีกย่อยอื่น ๆ ซึ่งแตกต่างกันไปบ้างในแต่ละบริษัท เมื่อลูกค้าลงชื่อในสัญญาแล้วลูกค้าก็ต้องจัดทำใบสัญญาจำนำหุ้น เพื่อจำนำหลักทรัพย์ชนิดนั้นไว้กับบริษัท เป็นการประกันเงินกู้อีกประการหนึ่ง สัญญาจำนำนี้บางบริษัทอาจจะไม่มีก็ได้ เมื่อลูกค้าจัดทำสัญญาทั้งสองเรียบร้อยแล้ว บริษัทนายหน้าจะให้ลูกค้าเซ็นรับโอนหลักทรัพย์ที่ตนซื้อเข้าชื่อตนเอง แล้วประการสุดท้ายก็ให้ลูกค้าเซ็นชื่อในสัญญาอายัดหุ้น เพื่ออายัดหุ้นดังกล่าวกับนายทะเบียนของบริษัทที่ออกหุ้นนั้น ๆ เพื่อห้ามมิให้ลูกค้าทำการโอน เปลี่ยนมือ ฯลฯ

สำหรับจำนวนเงินที่นำมาวางมัดจำ (Margin) อาจจะเป็นได้ทั้งเงินสด หรือลูกค้ำอาจหาหลักทรัพย์ที่ผู้ให้กู้ยอมรับอื่น ๆ (Acceptable Securities) มาวางแทนก็ได้ กรณีหลังนี้สัญญาจำนำและอายุก็ต้องระบุเพิ่มหลักทรัพย์อื่น ๆ เข้าไปด้วย ส่วนสัญญาเงินกู้ในช่วงหลักประกันการกู้อีกก็ต้องระบุเพิ่มด้วยเช่นกัน ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีที่มีรายละเอียดปลีกย่อยและรัดกุมมาก

๒. ตัวสัญญาใช้เงิน คล้ายคลึงกับวิธีแรก แต่แตกต่างตรงที่เปลี่ยนจากการเซ็นสัญญาเงินมาเป็นการเซ็นตัวสัญญาใช้เงินแทน ลูกค้ำจะต้องชำระเงิน วางมัดจำ เช่นเดิม แต่จำนวนเงินที่กู้ อีก ๗๐% ที่เหลือ ลูกค้ำจะต้องออกตัวสัญญาใช้เงินให้กับทางบริษัท ซึ่งเป็นการยอมรับสภาพนี้ นอกจากนั้น ลูกค้ำต้องเซ็นชื่อในหนังสือยินยอมเพื่อประกันการฟ้องร้องจากลูกค้ำ ในกรณีที่มีเหตุการณ์ที่ไม่สมควรเกิดขึ้น วิธีนี้บริษัทเงินทุนจะเก็บรักษาหลักทรัพย์ทั้งหมดไว้ในนามของบริษัท เป็นการสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยแก่บริษัท

๓. กำหนดวงเงินเป็นสัดส่วนกับตัวเงินฝาก เป็นวิธีที่ปรับปรุงมาจากวิธีที่ ๑ และ ๒ ได้รับความนิยมสูงสุดในปัจจุบัน ทั้งสะดวก รวดเร็ว วิธีนี้ลูกค้ำที่ประสงค์จะซื้อขายหลักทรัพย์ต้องนำเงินมาฝากไว้กับบริษัท เงินทุนเป็นสัดส่วนกับวงเงินที่ลูกค้ำต้องการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งปัจจุบันนิยมหนึ่งในสาม วิธีนี้เป็นวิธีที่ง่ายและรวดเร็วกว่าทุกวิธี แต่ทางบริษัทต้องติดตามและควบคุมบัญชีเหล่านี้อย่างใกล้ชิด วิธีนี้หลักทรัพย์ทั้งหมดจะถูกโอนเข้าบัญชีบริษัท เงินทุนเช่นเดียวกับวิธีที่ ๒

เงินให้กู้ยืมเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์นี้ได้เพิ่มขึ้นอย่างมากมาในปี ๒๕๒๐ ตามตารางที่ ๑๔ โดยเพิ่มขึ้นถึง ๗,๘๒๔.๔๕% และการเพิ่มขึ้นได้เพิ่มต่อเนื่องมาจนถึงปี ๒๕๒๑ ด้วย โดยมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้น ๑๓๐.๒๑% และลดลงเล็กน้อยในครึ่งปีแรกของปี ๒๕๒๒ คือ ๑๑.๕๖% เนื่องจากที่กล่าวมาแล้วว่าบริษัทเงินทุนต่างให้ความสนใจและปล่อยให้กู้ยืมด้านหลักทรัพย์ในปี ๒๕๒๐ มากที่สุดเนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ตื่นตัวและต่อเนื่องมาจนถึงปี ๒๕๒๑ จนกระทั่งปลายปี ๒๕๒๑ ผลกระทบสำคัญจากสาเหตุหลายประการ เช่น ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เงินฝืด อัตราดอกเบี้ยสูง และการขึ้นราคาของน้ำมัน ทำให้ตลาดหลักทรัพย์เริ่มซบเซา และประการสุดท้ายการบริหารงานล้มเหลวของบริษัทราชาเงินทุน ที่ทำให้ประชาชนเริ่มเสื่อมความเชื่อถือ และบริษัทเงินทุนจึงเริ่มจำกัดสินเชื่อหลักทรัพย์และพยายามเรียกหนี้สินทางด้านนี้คืน แต่ก็มีลูกค้ำที่ติดราคาหุ้นไม่สามารถที่จะขายและนำเงินมาชำระหนี้บริษัทได้ รวมทั้งไม่มีเงินมาชำระดอกเบี้ยอีกด้วยทำให้ลูกหนี้ด้านหลักทรัพย์ไม่ลดจำนวนลงเท่าที่บริษัทคาดหวัง สภาพคล่องทางการเงินลดน้อยลงบริษัทเงินทุนต้องประสบและแก้ปัญหาเกี่ยวกับลูกหนี้เหล่านี้

๒. การลงทุน บริษัทเงินทุนสามารถนำเงินที่เหลือจากการให้กู้ยืมไปลงทุนในรูปหลักทรัพย์ ซึ่งนอกจากจะได้รายได้เพิ่มขึ้นในรูปเงินปันผล หรือดอกเบี้ยรับแล้ว ยังสามารถใช้หลักทรัพย์บางชนิด เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องที่ต้องดำรงตามกฎหมาย (อย่างน้อย ๖% ของเงินที่ได้รับ หรือกู้ยืมจากประชาชน เช่น เงินลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล หรือหลักทรัพย์ที่รัฐบาลค้ำประกัน ซึ่งรัฐบาลเห็นว่ามีความสภาพคล่องสูง และเป็นการช่วยเหลือรัฐบาลไปในตัวด้วยบริษัทเงินทุนทั้งระบบมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นทุกปี ตามตารางที่ ๑๑ ทั้งนี้แม้จะให้ผลตอบแทนไม่สูงนัก ในปี ๒๕๒๐ บริษัทเงินทุนทั้งระบบมีเงินลงทุนเพิ่มขึ้นถึง ๗๕.๕๒% ของปี ๒๕๑๙ และเพิ่มขึ้นอีก ๖๔.๗๒% ในปี ๒๕๒๑

ในปี ๒๕๑๙ ถึง ๒๕๒๐ จำนวนเงินลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล และหลักทรัพย์ที่รัฐบาลค้ำประกัน เป็นสัดส่วนมากกว่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ประมาณ ๓ ถึง ๕ เท่า

ปี ๒๕๒๑ บริษัทเงินทุนเริ่มลงทุนเพิ่มในหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มมากขึ้นถึง ๔๖.๕๒% และเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในอัตราที่สูงกว่า การเพิ่มของพันธบัตรรัฐบาล และหลักทรัพย์ที่รัฐบาลค้ำประกัน การลงทุนในหลักทรัพย์ ในตลาดหลักทรัพย์เริ่มลดลงจากไตรมาสแรกของปี ๒๕๒๒ ในไตรมาสที่ ๒ และ ๓ เนื่องจากภาวะการขบเซาของตลาดหลักทรัพย์นั่นเอง

ตารางที่ ๒๓

การเปลี่ยนแปลงของแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน

ระหว่างปี ๒๕๑๙-๒๕๒๑

(หน่วย : ล้านบาท)

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑
แหล่งที่มา			
๑. เงินกองทุน	๓๒๗.๓	๑,๓๕๑.๐	๒,๐๓๑.๑
๒. เงินกู้ยืม	๔,๓๙๐.๘	๘,๖๒๔.๑	๑๔,๔๐๙.๓
๓. หนี้สินอื่น	๑๑๕.๓	๔๓๔.๗	๖๖๘.๓
รวม	๔,๘๓๓.๔	๑๐,๔๐๙.๘	๑๗,๑๐๘.๗
แหล่งที่ใช้ไป			
๑. เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๘๑.๐	๒๔๖.๒	๒๑๘.๐
๒. เงินลงทุน	๓๔๘.๘	๑,๒๕๔.๑	๑,๘๘๗.๗
๓. เงินให้กู้ยืม	๔,๓๓๗.๙	๘,๖๖๑.๘	๑๔,๖๔๓.๘
๔. สินทรัพย์อื่น	๖๕.๘	๒๔๗.๗	๓๕๙.๒
รวม	๔,๘๓๓.๕	๑๐,๔๐๙.๘	๑๗,๑๐๘.๗

ในปี ๒๕๑๙ แหล่งที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่คือเงินกู้ยืม ทั้งนี้เพราะภาวะเศรษฐกิจอานวยและประชาชนเชื่อถือบริษัท เงินจำนวนนี้ส่วนใหญ่ให้กู้ยืม ส่วนที่เหลืออีก ๕๖.๔ ล้าน นำไปลงทุนเพื่อหาผลตอบแทน และเงินนี้สิ้นอันเมื่อใช้ไปในแหล่งสินทรัพย์อื่นแล้ว ที่เหลือก็นำไปลงทุนเช่นกัน ส่วนเงินกองทุนนำไปลงทุนส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งดำรงเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ซึ่งแทบจะไม่มีผลตอบแทน แต่ทั้งนี้เนื่องจากเงินกองทุนสามารถจัดหาได้ในต้นทุนที่ต่ำกว่าแหล่งที่มาอื่น

ในปี ๒๕๒๐ สัดส่วนของแหล่งที่มาของเงินทุนเริ่มเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนของเงินกองทุนที่เพิ่มขึ้นมากกว่าสัดส่วนของแหล่งที่มาของเงินทุนด้านอื่น จำนวนเงินที่กู้ยืมมาเริ่มลดน้อยกว่าเงินที่ให้กู้ยืม เพราะบริษัทสามารถระดมเงินทุนเพิ่มได้ ซึ่งเงินทุนมีต้นทุนต่ำกว่าเงินกู้ยืม และระยะเวลาไม่จำกัด บริษัทสามารถปล่อยเงินให้กู้ยืมได้มากขึ้น โดยใช้เงินจากแหล่งกู้ยืม และเงินกองทุนนี้ส่วนหนึ่ง ส่วนเงินกองทุนที่เหลือบริษัทนำไปลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหลักทรัพย์ซึ่งซื้อขายในบัญชีของบริษัทเอง (Company's securities portfolio) เพื่อหาผลตอบแทน

ด้านเงินลงทุนจากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วว่า ในปี ๒๕๒๐ บริษัทเงินทุนต่างก็ลงทุนในหลักทรัพย์จดทะเบียน และหลักทรัพย์รับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นหลายเท่า ซึ่งเงินที่ลงทุนส่วนใหญ่ แหล่งที่มาคือ จากการเพิ่มทุน และการกู้ยืม

ปี ๒๕๒๑ สัดส่วนการขยายตัวของแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย และน่าสังเกตว่าเงินกองทุนยังเพิ่มมากขึ้นถึง ๔๐.๓๔% จำนวนที่กู้ยืมมาเพิ่มขึ้นไม่เพียงพอกับจำนวนที่ให้กู้ยืมถึง ๒๓๔.๕ ล้าน การที่เงินกู้ยืมลดน้อยไปนี้สาเหตุเนื่องมาจากสามารถจัดหาเงินทุนได้จากเงินกองทุน เพื่อเป็นการลดต้นทุนที่เริ่มสูงขึ้นของอัตราดอกเบี้ยในปลายปี ๒๕๒๑ และเงินกองทุนจำนวนนี้ส่วนใหญ่นำมาลงทุนเพิ่ม และเป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนเงินสดและเงินฝากธนาคารลดลงเนื่องจากบริษัทไม่ได้รับผลตอบแทนจากเงินจำนวนนี้ ดังนั้นจึงดำรงไว้เท่าที่จำเป็นจะต้องใช้เท่านั้น สรุปแหล่งที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่คือเงินกู้ยืมและนำไปปล่อยให้กู้ยืมเพื่อหาผลตอบแทน ในปี ๒๕๒๐ ถึง ๒๕๒๑ บริษัทมีการเพิ่มเงินกองทุนอย่างมากทำให้เงินกู้ยืมลดลงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเงินที่ให้กู้ยืมทั้งสิ้น

การเปรียบเทียบเงินกู้ยืมและเงินให้กู้ยืมตามระยะเวลา

(หน่วย : ล้านบาท)

	ระยะเวลากู้ยืมและให้กู้ยืม									เงินกู้ยืม รวม	เงินให้กู้ ยืมรวม	เงินเกิน (เงินขาด)
	เมื่อทางสภาพ			ไม่เกิน ๑ ปี			เกิน ๑ ปี					
	เงินกู้ยืม	เงินให้กู้ยืม	เงินเกิน (เงินขาด)	เงินกู้ยืม	เงินให้กู้ยืม	เงินเกิน (เงินขาด)	เงินกู้ยืม	เงินให้กู้ยืม	เงินเกิน (เงินขาด)			
<u>๒๕๑๙</u>												
กันยายน	๕,๒๕๒.๔	๗,๒๘๒.๐	๒,๐๒๙.๖	๑๔,๕๙๕.๗	๑๐,๗๑๕.๒	๓,๘๘๐.๕	๑,๕๕๑.๑	๓,๗๕๕.๘	(๒,๒๐๔.๗)	๒๑,๒๘๙.๒	๒๑,๗๕๓.๑	(๕๖๓.๙)
ธันวาคม	๖,๔๙๗.๗	๘,๕๑๕.๐	๑,๙๑๗.๓	๑๖,๐๐๖.๗	๑๒,๕๑๖.๕	๓,๔๙๐.๒	๑,๖๙๗.๕	๔,๒๙๓.๕	(๒,๕๙๖.๐)	๒๔,๒๐๑.๙	๒๕,๒๖๕.๐	(๑,๐๖๓.๑)
<u>๒๕๒๐</u>												
มีนาคม	๕,๒๕๐.๖	๘,๑๐๕.๘	๒,๘๕๕.๒	๑๗,๑๕๕.๔	๑๒,๗๕๕.๐	๔,๔๐๐.๔	๑,๕๙๓.๓	๕,๑๕๕.๐	(๒,๖๕๐.๗)	๒๓,๘๔๘.๓	๒๕,๐๐๖.๘	(๑,๑๕๘.๕)
มิถุนายน	๕,๕๖๙.๑	๗,๙๕๖.๓	๒,๓๘๗.๒	๑๘,๙๑๐.๕	๑๕,๕๒๙.๘	๓,๓๘๐.๗	๑,๕๒๖.๖	๕,๖๖๕.๐	(๓,๑๓๘.๔)	๒๖,๐๐๖.๓	๒๗,๑๕๐.๑	(๑,๑๔๓.๘)
กันยายน	๕,๙๒๑.๕	๘,๕๖๑.๒	๒,๖๓๙.๗	๒๐,๗๑๓.๑	๑๕,๕๕๕.๓	๕,๑๖๗.๗	๑,๓๕๕.๕	๕,๑๖๐.๘	(๓,๗๙๕.๕)	๒๘,๐๑๙.๙	๒๙,๒๖๗.๓	(๑,๒๔๗.๔)
ธันวาคม	๗,๙๐๒.๕	๑๐,๖๒๕.๒	๒,๗๒๒.๗	๒๓,๑๖๕.๖	๑๗,๕๗๘.๑	๕,๖๘๖.๕	๑,๕๖๘.๕	๕,๕๑๓.๖	(๕,๐๕๕.๑)	๓๒,๕๓๕.๕	๓๓,๖๑๖.๕	(๑,๐๘๑.๐)
<u>๒๕๒๑</u>												
มีนาคม	๖,๗๓๓.๕	๑๑,๐๒๑.๗	๔,๒๘๘.๒	๒๕,๓๓๒.๘	๑๗,๕๗๒.๓	๗,๗๖๐.๕	๑,๗๙๐.๓	๖,๓๖๕.๖	(๕,๕๙๕.๓)	๓๓,๘๙๖.๕	๓๕,๕๘๓.๖	(๑,๖๘๗.๑)
มิถุนายน	๗,๘๕๐.๕	๑๑,๘๑๐.๖	๓,๙๖๐.๑	๒๗,๑๕๐.๘	๑๘,๕๕๕.๓	๘,๖๐๐.๕	๑,๖๗๙.๖	๖,๙๖๐.๑	(๕,๘๘๐.๕)	๓๖,๖๗๑.๓	๓๗,๓๒๐.๐	(๖๕๘.๗)
<u>๒๕๒๒</u>												
กันยายน	๘,๕๗๐.๖	๑๕,๑๓๖.๑	๕,๕๖๕.๕	๓๐,๐๓๕.๕	๒๐,๖๕๑.๓	๙,๓๘๓.๖	๒,๐๒๙.๖	๖,๘๕๓.๗	(๕,๘๒๔.๑)	๔๑,๖๓๕.๑	๔๒,๖๕๑.๑	(๑,๐๑๖.๐)
ธันวาคม	๑๑,๗๗๕.๐	๑๖,๓๙๖.๓	๔,๖๒๑.๓	๓๒,๙๒๙.๘	๒๕,๖๙๓.๐	๗,๒๓๖.๘	๑,๘๙๓.๙	๗,๐๒๙.๗	(๕,๑๓๕.๘)	๔๖,๕๕๘.๗	๔๘,๑๑๙.๐	(๑,๕๖๐.๓)
<u>๒๕๒๓</u>												
มีนาคม	๑๑,๓๙๐.๗	๑๖,๒๓๑.๕	๔,๘๔๐.๘	๓๓,๕๕๕.๓	๒๕,๖๕๒.๗	๗,๙๐๒.๖	๒,๐๖๗.๑	๗,๗๖๙.๕	(๕,๗๐๒.๕)	๔๖,๕๑๓.๐	๔๘,๖๕๓.๗	(๑,๑๔๐.๗)
มิถุนายน	๑๑,๑๖๖.๐	๑๕,๘๑๕.๐	๔,๖๔๙.๐	๓๐,๕๖๗.๕	๒๓,๕๓๓.๘	๗,๐๓๓.๗	๓,๒๕๐.๕	๘,๕๗๕.๐	(๕,๓๒๓.๕)	๔๔,๘๑๕.๐	๔๖,๗๒๒.๘	(๑,๙๐๗.๘)
กันยายน	๑๑,๒๒๖.๒	๑๕,๕๑๗.๕	๔,๒๙๑.๓	๓๑,๒๗๑.๘	๒๒,๗๓๕.๖	๘,๕๓๖.๒	๒,๑๙๘.๙	๘,๘๕๕.๓	(๖,๖๕๕.๕)	๔๕,๖๙๖.๙	๔๕,๘๓๖.๓	(๑,๑๓๙.๔)

ในระหว่างปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๒ บริษัทเงินทุนทั้งระบบสามารถระดมเงินโดยการกู้ยืมในระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี เป็นจำนวนมากที่สุด แต่การปล่อยให้กู้ยืมในระยะเวลาดังกล่าวยังไม่สูงเท่าเงินที่กู้ยืมมาได้ เพราะผู้ที่ฝาก ๑ ปีอาจจะถอนก่อนกำหนด บริษัทเงินทุนต้องนำเงินจำนวนนี้ไปปล่อยในระยะเวลาเมื่อทวงถาม แม้ว่าจะได้ผลตอบแทนต่ำกว่าต้นทุนที่ได้เงินจำนวนนี้มา (เพราะตามหลักแล้วการกู้ยืมย มีระยะเวลาที่ยืมนานขึ้นอัตราดอกเบี้ยที่เป็นต้นทุนของการกู้ยืมก็จะยิ่งสูงขึ้น เช่นเดียวกันในทางตรงข้ามการให้กู้ยืมเงินที่มีระยะเวลายาวนานกว่าก็จะให้ผลตอบแทนมากกว่าเป็นเงาตามตัว) ที่เป็นเช่นนั้นเพราะหากนำเงินที่กู้ยืมมาได้ในระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปีไปให้กู้ยืมในระยะเวลาเกิน ๑ ปี จริงอยู่แม้ว่าจะได้รับผลตอบแทนสูงขึ้นแต่ความเสี่ยงในการใช้คืนเงินกู้ยืมมีมากกว่าและจะไม่คุ้มกับผลตอบแทนเล็กน้อยที่ได้รับสูงขึ้น

เงินจำนวนที่เหลือจากการให้กู้ยืมในระยะเวลาเมื่อทวงถามแล้วทางบริษัทก็จะจัดสรรมาในการให้กู้ยืมเกิน ๑ ปี หากภาวะเศรษฐกิจการเงินปกติ หรือค่อนข้างดีเพราะเงินกู้ยืมเหล่านี้จะหมุนเวียนและจะมีเงินจำนวนหนึ่งที่จะสามารถให้กู้ยืม เกินกว่าแหล่งที่มาของเงินจำนวนนั้น ๆ ได้ โดยที่ความเสี่ยงไม่สูงจนเกินไปนัก

หากภาวะเศรษฐกิจไม่อำนวยทางบริษัทเงินทุนก็ควรที่จะเก็บเงินส่วนที่เหลือไว้ในรูปเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงจะดีกว่า เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้น แม้ว่าสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงเหล่านี้จะไม่ให้ผลตอบแทนเลยหรือให้ในอัตราผลตอบแทนต่ำมากก็ตาม

หลักการบริหารการเงินทางด้านทฤษฎี เงินทุนที่กู้ยืมมาในระยะสั้นก็ควรจะให้กู้ยืมในระยะเวลาที่สั้น เงินทุนระยะปานกลางและระยะยาวก็ควรจะให้กู้ยืมในระยะเวลาที่ปานกลางและยาวตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเสริมความสมดุลในด้านต้นทุนและผลตอบแทน และระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมและเงินที่ได้รับจากการให้กู้ยืม ในทางปฏิบัติการจัดสรรเงินตามระยะเวลาอาจจะต้องมีการยืดหยุ่นบ้าง เช่น เงินทุนระยะปานกลางอาจจะต้องนำมาให้กู้ยืมในระยะสั้นหรือเมื่อทวงถาม หรือเงินทุนระยะปานกลางอาจต้องนำมาให้กู้ยืมในระยะยาวบ้างหากจำเป็นและกิจการมีสภาพคล่องเพียงพอโดยที่ไม่มีความเสี่ยงมากเกินไปนัก

พิจารณาด้านเงินกู้ยืมและให้กู้ยืมรวม บริษัท เงินทุนทั้งระบบมีเงินให้กู้ยืมรวมมากกว่าเงินที่กู้ยืมมาเล็กน้อย ซึ่งเงินที่ขาดนี้บริษัทจัดหาจากการเพิ่มทุนซึ่งทำให้เงินกองทุนเพิ่มขึ้นต้นทุนค่อนข้างต่ำ และระยะเวลายาวนานจนกว่าจะเลิกปฏิบัติการ บริษัทสามารถใช้เงินทุนจำนวนนี้ได้อย่างเต็มที่

แต่ละบริษัทย่อมมีแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของทุนในด้านสัดส่วนแตกต่างกันไปจากแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของ เงินทุนของบริษัท เงินทุนทั้งระบบบ้าง จากแบบสอบถามจะพบว่าสาเหตุของแหล่งที่มา ทั้งด้านธุรกิจ เงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ดังแสดงในตารางที่ ๒๔ และ ๒๕.๑

ตารางที่ ๒๔

สาเหตุของแหล่งที่มาของ เงินทุนด้านธุรกิจ เงินทุน

บริษัท	บุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทาง	นโยบายของผู้ถือหุ้นใหญ่	เปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจ	อื่น ๆ	ไม่ตอบ	รวม
เงินทุนหลักทรัพย์	๒๒.๗๒	๒๗.๒๗	๒๒.๗๒	๒๒.๗๒	๔.๕๕	๑๐๐ %
เงินทุน	-	๒๘.๕๗	๑๔.๒๔	๕๗.๑๔	-	๑๐๐ %

ในบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์แหล่งที่มาของ เงินทุนส่วนใหญ่ เนื่องจากนโยบายของผู้ถือหุ้นใหญ่ ๒๗.๒๗% ที่จะกำหนดว่าจะกู้ยืม จากแหล่งในประเทศหรือนอกประเทศหรือจะเพิ่มทุน การกู้ยืมจะกู้ยืมจากแหล่งใดมาก แหล่งใดน้อย ส่วนเปอร์เซ็นต์ที่น้อยที่สุดคือไม่ตอบ กรณีที่ตอบอื่น ๆ คำตอบคือ เป็นทั้งนโยบายของผู้ถือหุ้นใหญ่ประกอบด้วยบุคคลที่มีความสามารถเฉพาะทางที่เป็นแหล่งที่มาของบริษัทนั้น และมีบุคคลที่มีความสามารถและเปลี่ยนแปลงตามภาวะ เศรษฐกิจด้วย

ในบริษัท เงินทุนส่วนใหญ่คือ กรณีอื่น ๆ ซึ่งระบุว่าสาเหตุของแหล่งที่มาของเงินทุน คือ เพราะค่าใช้จ่ายต่ำกว่าการจัดการแหล่งเงินทุนโดยวิธีอื่น หรือ เป็นไปตามโครงสร้างของเงินที่ได้มา และตามลักษณะความต้องการของลูกค้า

ตารางที่ ๒๕.๑

สาเหตุของแหล่งที่มาของเงินทุนด้านธุรกิจหลักทรัพย์

บริษัท	บุคลากรที่มี ความสามารถ เฉพาะทาง	นโยบายของ ผู้ถือหุ้นใหญ่	เปลี่ยนแปลง ตามภาวะ เศรษฐกิจ	อื่น ๆ	ไม่ตอบ	รวม
เงินทุนหลักทรัพย์	๔.๐๔	-	๔๔.๔๕	๔.๐๔	๓๖.๓๖	๑๐๐ %

สาเหตุของแหล่งที่มาของเงินทุน ๔๔.๔๕% เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ เป็นส่วนใหญ่ และกรณีที่ตอบอื่น ๆ คือ มีหลายๆ สาเหตุประกอบกันตั้งแต่มีบุคคลที่มีความสามารถเฉพาะทาง นโยบายของผู้ถือหุ้นใหญ่ และเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจ ส่วนกรณีที่ไม่ตอบอาจเนื่องมาจาก บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์นั้น ๆ ยังไม่ได้ประกอบธุรกิจทางด้านหลักทรัพย์ หรือบางกรณีเป็นไปตามความต้องการของลูกค้า

ตารางที่ ๒๖

สาเหตุของแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนของบริษัท เงินทุนทั้งด้านธุรกิจ เงินทุน และธุรกิจหลักทรัพย์

บริษัท	มีบุคลากรที่มี ความสามารถ เฉพาะทาง	นโยบายของ ผู้ถือหุ้นใหญ่	เปลี่ยนแปลงตาม ภาวะเศรษฐกิจ	อื่น ๆ	ไม่ตอบ	รวม
เงินทุนหลักทรัพย์	๑๓.๖๓	๔๐.๔๐	๑๓.๖๓	๒๗.๒๗	๔.๕๕	๑๐๐ %
เงินทุน	-	๕๗.๑๔	๑๔.๒๔	๒๘.๕๗	-	๑๐๐ %

ในบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ปัจจัยของแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน เนื่องมาจากนโยบายของผู้ถือหุ้น ใหญ่มากที่สุด คือ ๔๐.๔๐% ว่าจะมีนโยบายในด้านการให้กู้ยืม ให้สินเชื่อแก่ธุรกิจด้านใด รวมทั้ง ระยะเวลาให้กู้ยืมด้วย หรือจะใช้เงินทุนไปในการลงทุนในหลักทรัพย์ใด และระยะเวลายาวนาน ขนาดไหน แต่ทั้งนี้ในอีก ๑๓.๖๓% ต้องขึ้นอยู่กับบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทางที่จะใช้เงินทุน

และการเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจ ส่วนกรณีอื่น ๆ คำตอบคือ ใช้เงินทุนที่เหมาะสมกับระยะเวลาของแหล่ง-ที่ได้มาของเงินทุน และการประกอบกันระหว่างบุคคลที่มีความสามารถในทางชำระเงินนั้นกับนโยบายของผู้ถือหุ้นใหญ่ และการประกอบกันระหว่างบุคคลที่มีความสามารถ และการเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจ

ในบริษัท เงินทุนสาเหตุของแหล่งที่ใช้ไปส่วนใหญ่ ๕๗.๑๔% เนื่องมาจากนโยบายของผู้ถือหุ้นใหญ่ ส่วนกรณีอื่น ๆ คือ ลูกค้านำเงิน และบริษัทใช้เงินทุนในแหล่งที่คิดว่าตัวบริษัทสามารถเข้าไปแข่งขันได้ และให้รายได้ดี ส่วนการเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจ คือ ๑๔.๒๔%

การบริหารการเงินของบริษัท เงินทุนระหว่างปี ๒๕๑๙-๒๕๒๒

ปี ๒๕๑๙ เป็นปีที่บริษัท เงินทุนเริ่มได้รับความไว้วางใจจากประชาชน มีสินทรัพย์รวมของทั้งระบบถึง ๒๗,๘๓๘.๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๘ เท่ากับ ๑๖.๖๔% ภาวะเศรษฐกิจทั้งในและนอกประเทศแจ่มใส อัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศมีแนวโน้มต่ำลง บริษัท เงินทุนต้องลดอัตราดอกเบี้ย ตัวสัญญาใช้เงินที่ขายให้กับประชาชนและนิติบุคคลทั่วไป แต่การลดลงของอัตราดอกเบี้ยนี้มิได้มีผลกระทบถึงการระดมเงินออมและความเชื่อถือของประชาชนต่อสถาบันบริษัท เงินทุน เงินกู้ยืมระดมได้เพิ่มขึ้น มากและสามารถนำเงินจำนวนนี้เพียงพอต่อการปล่อยให้กู้ยืม การดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจ

ปี ๒๕๒๐ ตลาดหลักทรัพย์เจริญรุ่งเรืองขึ้นมาก (Boom) โดยมีแนวโน้มมาจากปี ๒๕๑๙ นั้นเอง บริษัท เงินทุนมีสินทรัพย์รวมเพิ่มมากขึ้นเป็น ๓๘,๒๔๘.๒ ล้าน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๙ ถึง ๓๗.๓๔% สัดส่วนของแหล่งที่มาของเงินทุนเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เนื่องจากการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้บริษัท เงินทุนทั้งระบบสามารถเพิ่มเงินกองทุนขึ้นได้ถึง ๑,๓๕๑.๐ ล้านบาท การกู้ยืมเงินเพิ่มในจำนวนน้อยกว่าเงินให้กู้ยืม เพราะสามารถเพิ่มเงินกองทุนได้โดยมีต้นทุนต่ำกว่าและระยะเวลาชำระคืนไม่มีกำหนด ส่วนด้านการใช้เงินที่สำคัญอีกทางหนึ่งคือการลงทุนในหลักทรัพย์ ทั้งการให้กู้ยืมแก่ลูกค้าในทางหลักทรัพย์ และการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทเอง ในตลาดหลักทรัพย์ มีการลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นถึง ๒๕๙.๔๕% ขณะที่เงินให้กู้ยืมเพิ่มขึ้น ๔๔.๖๘% ในปี ๒๕๒๐ นี้เป็นปีที่ธุรกิจการจัดสรรบ้าน และที่ดินเริ่มคึกคักขึ้น บริษัท เงินทุนก็มีส่วนในด้านการให้กู้ยืมเงินแก่การก่อสร้าง และจัดสรรนี้ด้วย ดังปรากฏในตารางที่ ๒๒ ปี ๒๕๒๐ นี้การดำเนินงานและการบริหารการเงินเป็นที่น่าพอใจ กำไรดี จ่ายปันผลสูง

ปี ๒๕๒๑ เนื่องจากการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพในปี ๒๕๒๐ ต้นปี ๒๕๒๑ ตลาดหลักทรัพย์ยังเจริญรุ่งเรือง บริษัทเงินทุนทั้งระบบมีสินทรัพย์รวมทั้งระบบถึง ๔๕,๓๕๖.๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๒๐ เท่ากับ ๔๔.๗๓% แหล่งที่มาของเงินทุนด้านเงินกองทุนเพิ่มจากปี ๒๕๒๐ ถึง ๒,๐๓๑.๑ ล้าน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ขึ้น ๕๐.๓๔% ส่วนเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้น ๖๗.๐๕% จำนวนเงินทุนที่เพิ่มขึ้นนี้บริษัทเงินทุนก็นำมาปล่อยค้ำด้านธุรกิจหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากภาวะตลาดหลักทรัพย์อำนวยให้อำนวยให้ นอกจากให้เงินกู้แก่ลูกค้าแล้วทางบริษัทยังจัดซื้อหลักทรัพย์ในนามบริษัทเองเพิ่มสูงขึ้นมาก สภาพการเงินคล่องตัว ปริมาณและมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์สูงมาก บริษัทเงินทุนมีกำไรจากค่านายหน้าจากดอกเบี้ยและกำไรส่วนทุน (Capital gain) จากการขายหุ้นสูง บริษัทมีกำไรดี ผลตอบแทนและการไหลเวียนของเงินทุนสูงและมีสภาพคล่องตัวมาก

ในระยะเดือนพฤศจิกายน ๒๕๒๑ ภาวะเศรษฐกิจเริ่มเปลี่ยนแปลง การขึ้นราคาของน้ำมัน ส่งผลกระทบต่อต้นทุนของธุรกิจต่าง ๆ อัตราดอกเบี้ยทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น เงินทุนที่จัดหาเริ่มฝืดเคืองและมีต้นทุนในการจัดหาสูง ตลาดหลักทรัพย์ กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย เริ่มวางมาตรการเข้มงวด ทั้งนี้เพราะการเพิ่มทุนขึ้นอย่างมากมาในช่วงที่ผ่านมา และมีการแตกมูลค่าหุ้น ราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์สูงขึ้นจนผิดสังเกตและเกินความจริงไปมาก ราคาหลักทรัพย์เริ่มตกลง การซื้อขายลดน้อย นอกจากนั้นจำนวนเงินที่บริษัทเงินทุนให้กู้ยืมแก่กิจการจัดสรรบ้าน ที่ดินจำนวนมากมานั้นได้ถูกผลกระทบถึง ๒ ทาง คือด้านการใช้เงินไม่สามารถคืนได้ทันที เนื่องจากเป็นการลงทุนระยะยาว ต้องใช้ระยะเวลาเกินกว่า ๑ ปีขึ้นไปทั้งสิ้น ประการที่สองถูกผลกระทบโดยตรงของการขึ้นราคาของน้ำมัน บางโครงการไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้และไม่มีเงินมาชำระทั้งดอกเบี้ยและเงินต้น และประชาชนก็ขาดอำนาจซื้อ บริษัทเงินทุนไม่สามารถเรียกเงินจำนวนนั้นมาได้ทั้งยังไม่มีผลตอบแทนที่พอสมควรอีกทำให้สภาพคล่องเริ่มน้อยลง

ในปี ๒๕๒๒ ปริมาณและราคาของหลักทรัพย์ดีขึ้นเล็กน้อยในต้นปี แต่ไม่นานนั้นก็ตกลงอีก เนื่องด้วยภาวะเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศไม่อำนวย อัตราดอกเบี้ยยังมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในเดือนมีนาคม ๒๕๒๒ ข่าวเรื่องบริษัทราชาเงินทุนประสบความล้มเหลวในการบริหารงาน ราคาหุ้นก็ยิ่งตกลงต่อไปอีก ตลาดหุ้นซบเซา สถาบันการเงินอื่นและประชาชนเริ่มขาดความเชื่อมั่นในบริษัทเงินทุน ลดการให้กู้ยืมจากธนาคารหรือสถาบันการเงิน ประชาชนเริ่มถนัดถอนตัวสัญญาใช้เงินคืน

ด้านเงินที่ให้กู้ยืมก็ไม่สามารถเรียกคืนได้ ลูกค้าไม่ยอมขายหุ้นเนื่องจากราคาตก และขาดทุนมาก ข้างซ้ายไม่มีเงินมาชำระดอกเบี้ยอีกด้วย ส่วนแหล่งที่ให้กู้ยืมรายอื่น ๆ เช่น ให้กู้ยืมบ้าน จดสรรที่ดิน การอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ก็ไม่สามารถจะเรียกคืนได้ทันที ดังนั้นในระยะเวลาดังกล่าวบริษัทเงินทุนมีสภาพคล่องต่ำ กำไรน้อยหรือเกือบจะไม่มีเลย และภาวะการณ์เช่นนี้ต่อเนื่องและส่งผลกระทบมาจนถึงปี ๒๕๒๓ อีกด้วย

การจัดแบ่งส่วนงานของบริษัทเงินทุน

การจัดแบ่งส่วนงานนี้แต่ละบริษัทก็มีโครงสร้างที่แตกต่างกันไปแล้วแต่ประเภทของธุรกิจที่ได้รับอนุญาตและขนาดของบริษัท บริษัทที่มีขนาดใหญ่ สินทรัพย์รวมมาก ก็ย่อมมีการจัดแบ่งส่วนงานที่มากและละเอียดเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนบริษัทที่มีขนาดเล็ก การแบ่งส่วนงานมีน้อย เนื่องจากปริมาณงานมีไม่มากนักแล้วยังลดต้นทุนในการดำเนินงานด้านค่าใช้จ่ายอีกด้วย แต่พอสรุปได้ว่าในแต่ละบริษัท เงินทุนจะต้องมีแผนกที่สำคัญ ๆ ดังนี้

๑. แผนกสินเชื่อ (Credit Department) เป็นแผนกที่มีความสำคัญมาก เพราะการดำเนินงานด้านสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพย่อมนำรายได้ที่คุ้มค่าสู่บริษัท แผนกสินเชื่อเป็นแผนกใหญ่และมีงานมาก ตั้งแต่พิจารณาคำขอกู้ยืม ทั้งวงเงินซื้อลดเช็คและตัวเงิน วงเงินให้สินเชื่อ การให้สินเชื่อตามโครงการ กำหนดอัตราดอกเบี้ย จัดทำสัญญา พิจารณาหลักทรัพย์หรือบุคคลที่ค้ำประกัน รวมทั้งการติดตามประเมินผลลูกหนี้ เก็บรายละเอียด ประวัติต่าง ๆ ด้านสินเชื่อ

๒. แผนกหลักทรัพย์และ/หรือลงทุน กรณีบริษัทที่ประกอบธุรกิจทั้งเงินทุนและหลักทรัพย์ ฝ่ายนี้ก็จะแยกออกได้เป็น ๒ ส่วนคือ

- ส่วนค้าหลักทรัพย์ ซึ่งจะรับผิดชอบงานด้านหลักทรัพย์ทั้งหมด ส่วนนี้จะเพิ่มความสำคัญและมีปริมาณงานมากขึ้น เมื่อตลาดหลักทรัพย์เฟื่องฟู ส่วนนี้จะเป็นผู้ปฏิบัติงานทางด้านหลักทรัพย์ทั้งด้านการให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ โดยใช้ Margin หรือเงินสด และปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับอนุญาต

- ส่วนลงทุน ส่วนนี้ก็จะรับผิดชอบทางด้านจัดการลงทุน (Portfolio ของบริษัท) กรณีที่ลงทุนให้หลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ส่วนนี้ก็ต้องคอยติดตาม Capital loss หรือ Capital gain และต้องคำนึงถึงผลของการลงทุนของบริษัททางด้านกฎหมายด้วย เช่น สัดส่วนเงินกองทุน อัตราส่วนสินทรัพย์เสี่ยงต่อเงินฝาก รายได้ ความมั่นคงปลอดภัย ฯลฯ

ถ้าบริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินทุนอย่างเดียว แผนกนี้ก็จะมีความเฉพาะส่วนลงทุน ซึ่งก็จะรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้น

๓. แผนกบัญชี เป็นฝ่ายที่รวบรวมตัวเลขจากแผนกต่าง ๆ เพื่อลงบัญชีจัดทำงบการเงิน จัดทำรายงานต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด และจัดส่งไปยังหน่วยงานที่ระบุไว้ เช่น ส่งธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ทันตามกำหนดเวลา และถูกต้อง นอกจากนี้ยังอาจมีหน้าที่ในการจัดทำทะเบียนต่าง ๆ เช่น ทะเบียนผู้ถือหุ้น ทะเบียนสินทรัพย์ ฯลฯ

๔. แผนกบริหารงานทั่วไป แผนกนี้มีหน้าที่หลายอย่าง เช่น

- หน้าที่เกี่ยวกับการพนักงาน การรับสมัคร การคัดเลือก การเลื่อนตำแหน่ง และสวัสดิการต่าง ๆ ของพนักงาน
- หน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของบริษัท ด้านส่งของ พิมพ์ดีด
- หน้าที่เกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ ทั้งภายในและภายนอกบริษัทอันเกี่ยวแก่กิจการของบริษัท

นอกจากนี้แล้วในบริษัทใหญ่ ๆ ก็จะมีแผนกที่เพิ่มขึ้นมา เช่น

๑. แผนกจัดหาเงินฝาก หาลูกค้าเงินฝาก เพื่อมาซื้อตั๋วเงินของบริษัท เพราะบริษัทใหญ่ ๆ ผู้มาขอกู้ยืมก็ย่อมมาก จริงอยู่ผู้มาซื้อตั๋วเงินก็มาก แต่ก็อาจจะยังไม่พอเพียง ซึ่งทั้งนี้ต้องคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจประกอบด้วย

๒. แผนก Computer รับผิดชอบงานเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ

๓. แผนกตรวจสอบภายใน จะตรวจสอบทั้งทางด้านบัญชี ด้านการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ตามข้อบังคับของบริษัท ตามความเป็นจริง เพื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์และป้องกันการทุจริตที่อาจมีขึ้นด้วย

๔. แผนกกฎหมาย รับผิดชอบติดตามและควบคุมฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้อง และให้คำแนะนำชี้แจงข้อกฎหมายต่าง ๆ และนโยบายของรัฐบาลทางด้านกฎหมาย

๕. แผนกกิจการสาขา จะมีเฉพาะบริษัทที่มีสาขาเท่านั้น เช่น สำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ มีสาขาในต่างจังหวัด หรือสาขาในกรุงเทพฯ ซึ่งก็จะให้คำแนะนำการดำเนินงาน การบัญชี ข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และกำหนดระเบียบปฏิบัติระหว่างสาขากับสำนักงานใหญ่ รวมทั้งควบคุมสาขาให้ปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพด้วย

นอกจากนี้ในบริษัทที่ใหญ่โตจริง ๆ ก็จะมีแผนกค้นคว้าวิจัยติดตามภาวะเศรษฐกิจ ป้อนข้อมูลรายละเอียด เช่น ภาวะการค้า การส่งออก การนำเข้า นโยบายของรัฐ การส่งเสริม การงดส่งเสริม อัตราดอกเบี้ย รวมทั้งรายละเอียดข้อมูลในอดีต และการคาดการณ์ในอนาคตด้วย

บางแผนกที่มีงานมาก งานบางอย่างของแผนกนั้น ๆ อาจแยกตัวออกมาตั้งเป็นแผนกใหม่ เช่น แผนกการเงิน แผนกจัดจำหน่ายหุ้นและที่ปรึกษาทางการเงิน แผนกที่ปรึกษาลูกค้าที่มีปัญหา แผนกให้คำแนะนำในการรวมหรือควบบริษัท ฯลฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย